

VI. BÖLÜM

AĞIN VE ÇEVRESİNDEN YETİŞEN ÜNLÜ KİŞİLER

Ağın ve Çevresinde Kültürel Gelişim: DÜNDEN BUGÜNE AĞIN başlığıyla buraya değin beş bölümde sunduğumuz yazılarda, amaç olarak, Ağın ve çevresinin saygın dünü ile bugününü tanıtmaya ağırlık verdik. Çünkü, Doğu Anadolu'nun kuytu bir yerinde bulunan Ağın İlçesi, canlı ve cansız **öz kaynakları** yönünden büyük değer taşıyor. Bu nedenle, Ağın ve çevresi tanıtılması gerekli olan bir bölgedir.

Kuytu bir yurt köşesinde bulunması, yüzyıllar boyu çok gereksinim duyduğu altyapısını güçlendirmede, Doğu'nun birçok yöresi gibi, Ağın'ı da devlet desteğinden yoksun bırakmıştır. Ama, bu yörenin kendi bağrından yetişen değerbilir seçkin evlâtları, aralarındaki dayanışma ile hem yücelmiş, hem de bölgelerini örnek bir kent düzeyine çıkarmışlardır.

Bu yapıtımıza başlarken, şu başlığı kullanmıştık: *Bizim eller, ne güzel eller.* İNSANLARIMIZ GÜZEL. İlk cümlemiz de şöyleydi: "Bizim eller, ne güzel eller derken önce insanlarımız akla gelir" sonra da insanlarımızı, genel çizgiler halinde, üstün özellikleriyle tanıtmaya çalışmıştık. İşte şimdi bu VI. bölümde de, insanlarımızdan çeşitli sanat ve meslekte üne kavuşmuş olanların başarılarıyla eserlerinden söz edeceğiz.

Ağın, Elazığ ilinin en küçük, fakat okur-yazar oranı ve kültür düzeyi en yüksek ilçesi. Yöreye bu etkinliği sağlayan eğitim-öğretim ve kültür kurumlarımızla, bu kurumları, üstün bilgi, beceri ve yetenekleriyle kuran ve yaşatan insanlarımız olmuştur. Kurumlarımız, aydın ve bilinçli eğitimcilerimizin çaba ve girişimleriyle, yıllar öncesinde, yörede benzerleri yok iken, Ağın'da açılarak çalışmaya ve hizmet sunmaya başlamıştır. Öncelikle şunu belirtmek gerekir ki, "Ağın'ın İlkleri" bölümünde sunduğumuz (Bak s: 57-70) ilk'lerden büyük bölümü, yalnız Ağın'da değil, bölgede de ilk uygulanan kültür kurumları ve etkinliklerdir.

Bu gelişmeye ve kültür oluşumuna "**aydınlanma**" diyeceğiz. Yörenin kültür zenginliğinin oluşmasında ve insanlarımızın aydınlanmasında, çeşitli alanlarda yetişen seçkin kişiler içinde öğretmenlerin önemli etki ve katkıları olmuştur. O nedenle, Ağın'dan yetişen ünlü kişileri, "öğretmen ve öğretim üyeleri"nden başlayarak sunmayı yeğledik.

Anlatıma renk katacağına ve tanıtmada yararlı olacağına yürekten inanmamıza karşın, diğer bölümlerde olduğu gibi bu bölümde de, olanaklar elvermediği için, resim kullanamadık. Halbuki, herbiri kendi alanlarında yücelmiş, öğretmen, hukukçu, asker, yönetici, doktor, ozan, yazar, sanat adamı... gibi çeşitli alanlarda üne kavuşmuş olan bu saygıdeğer insanlarımızın birer fotoğraflarıyla birlikte tanıtılmaları ne kadar yerinde bir hizmet olurdu. Diğer önemli bir eksiğimiz de, bu bölümde yer alması gereken ünlü kişilerden bir kısmının özgeçmişlerini – olanca uğraş ve çabamıza karşın – sağlayamamış olmamızdır. Bu gibi noksanlarımızın diğerleriyle birlikte bağışlanmasını diliyoruz.

Bu bölümdeki bilgilerin tümü öz kaynaklarından alınmıştır. Aşağıdaki her meslekle ilgili dizimde ise, kişilerin doğum tarihlerine uyulmuştur.

EĞİTİMCİLER, ÖĞRETİM ÜYELERİ

Mehmet Efendi: Doğum ve ölüm tarihleri kesin saptanamadı. Öğrencisi Abdullah Lütfi Ef. nin aşağıdaki anısından, onun 1840-45 yılları arasında doğduğu kanısına varıyoruz. "Soylu" ailesinin babaları (Yusuf Razi) yönünden, "Onay" ve "Omay" ailelerinin de anneleri (Fatma ve Ayşe) yönünden atasıdır.

19. yüzyılın ikinci yarısında, Ağın'daki eğitim ve öğretim çalışmalarının güç kazanmasında öncülük eden, kızların öğretimi için başı çeken öğretmenlerden biridir. Ağın'da ve Arapkir'de öğretmenlik yapmış, çok sayıda öğrenci yetiştirmiştir. Böylece, yörenin Milli Eğitim ve kültür etkinliğine katkıda bulunmuştur.

Öğretmen Abdullah Lütfi onun için şöyle diyor: "Yıl 1866 idi, Ağın'da Mehmet Ef. yeni açtığı bir okulda ders veriyordu. (Bak, s: 58). Ben, Kur'an'ı düzgün okumayı ve dört işlemi ondan öğrendim."

Cevat Onay da onu şu sözlerle övüyor: "İlk öğretime, küçük bir geçim ücreti karşılığında hizmeti dokunan, bütün ömrünü bu hizmete vermiş olan, **Molla Gakko** takma adıyla anılan, Ağın'da ve Arapkir'de binlerce öğrenci yetiştiren Mehmet Ef. Ağın ilk öğretim seferberliğinin çok emek vermiş özverili, vefalı yöneticilerinden biridir. Ağın'lı öğretmenlerin öğretmeni olan Mehmet Ef. daha XIX. yüzyılın sonlarında kızları okutma öncülüğü ile anılmaya değer bir kişidir.* (Ağın Dergisi, s: Şubat 1967)

Mustafa Efendi: 1847'de Ağın-Başpınar'da doğdu. Ekirekli Mustafa Ef. olarak tanınır. Çocukları sonraları "Güder" soyadını aldı. XIX. yy. ın sonlarıyla XX. yy.'ın başlarında Ağın'da öğrenim gören gençlerin büyük bölümü Ekirekli Mustafa Ef. de okudular. Mustafa Kabasakal anılarında ilk öğretmenin Ekirekli Mustafa Ef. olduğunu ve onu çok beğendiğini söylüyor. M. Necip Soylu da ilk okulda bu hocada öğrenim gördü.

Cevat Onay, Ağın'da başlatılan eğitim-öğretim seferberliğinden söz ederken, Mustafa Ef. ye öncüler arasında yer veriyor (Bak, s: 82).

Mustafa Efendi, 1920'de yine Başpınar'da hayata gözlerini yumdu.

Abdullah Lütfi Efendi: 1855 yılında Ağın'ın Ayvacık (Kopinik) köyünde doğdu. Alfa-beyi ve Kur'an okumayı babasından öğrendi. Dokuz yaşında anne ve babasını yitirince uzunyol (Bahadin)da, Başpınar'da, Ağın'da özel dersler aldı. Bir süre çiftçilik, çevrede imamlik ve öğretmenlik yaptı. Değişik konularda kitaplar okuyarak kendini yetiştirdi ve ilk göreve 1882'de girdi. Kısa aralıklarla polis çavuşluğu, tapu kâtipliği, bucak müdürlüğü yaptı. 1886 yılında da "öğretmenlik yetkisi" aldı.

Diyarbakır, Mardin, Elazığ, Pertek, Ağın, Çemişgezek, Van, Hakkâri, Keban, Hekimhan gibi il ve ilçelerde öğretmenlik yaptı. En uzun süre de Ağın ilk okulunda çalıştı ve çok sayıda öğrenci yetiştirdi.

1925 yılında emekli oldu. Bu dönemde de çalışmayı sürdürdü. 1931 yılında Ağın'da hayata gözlerini yumdu. Ağın ilk okuluna, anısını yaşatmak için onun adı verildi.

* **Not:** 1) "Ağın ve Çevresinden Yetişen Ünlü Kişiler" başlıklı bu bölümde ve bunu izleyen mahalle ve köylerimizle ilgili bölümde adları geçen saygın kişilerden halen aramızdan ayrılmış olanlar için daha önceki dileğimizi yineleyerek, tüm ölümlerimize TANRI'dan rahmet diliyoruz. Nur içinde yatsınlar. M.O.

2) Cevat Onay'ın annesi Fatma Hanım, 1866 doğumlu olup Mehmet Efendinin büyük kızıdır ve onu babası, 6-7 yaşlarında iken okutmuştur.

Abdullah Lutfi Ef. öğrendiği Fransızca ile Batı'nın yeni öğretim ve eğitim metodlarından bilgiler edindi. Arap alfabesiyle Türkçe öğreniminin doğurduğu güçlükleri görerek, bu alfabeyi kolay kullanma yolunda uğraş verdi. O, eğitim ve öğretime değer veren, yılmadan çalışan, dürüst tutum sergileyen, erdemli davranışları olan bir kişiydi. Kendini çevresine ve Milli Eğitim topluluğuna tanıtmıştı.

1925-1928 yıllarında, bütün Türkiye'de Milli Eğitim'e değerli hizmetleri geçen üç öğretmene verilen **Erdemlilik Ödülü**'nün biri de öğretmen Abdullah Lutfi Ef. ye verildi.* (Bak, s:62)

Ali Efendi: 1856'da Ağın'da doğdu. Tataragaşı gillerden Numan Gencaydın'ın babası, Prof. Zafer Gencaydın'ın dedesidir. XIX. yy. ın sonlarına doğru Ağın'da başlatılan eğitim, öğretim ve kültür seferberliğine çalışmalarıyla katkıda bulunan aydın öğretmenler arasında adı anılmakta olan Ali Ef. o yıllarda Mekteb-i İptidaiye denilen ilk okulda çok sayıda öğrenci yetiştirdi. 1916 yılında hayata gözlerini yumdu.

Müderri Hüseyin Hüsnü Efendi: 1858 yılında Ağın'da doğdu. Babası "Büyük Hoca" takma adıyla anılan Hüseyin Ef. de sekiz yıl okudu, sonra Harput'ta ve İstanbul-Beyazıt Medreseleri'nde öğrenimini bitirdi.

Ayasofya Camisi'nde yaptığı dinsel konuşmalar, Saray'dan sıcak ilgi gördü. Kendisine bir görev verilmek istendi. O da babasından aldığı öğütle, Ağın'a dönüp yöre çocuklarını okutmanın daha yararlı olacağını söyledi. Bu yerinde isteği olumlu karşılayan Saray, Ağın'da bir medrese yaptırması için Hoca'ya parasal destek sağladı.

Ağın'a dönen Hüseyin Hüsnü Ef. medreseyi yaptırarak 1880'de öğrenime açtı (Bak, s: 58). Onursal bir görev olarak otuz yıl burada hocalık yaptı. 1910 yılından sonra da az bir ücret karşılığı hizmet verdi. Cumhuriyet'te medreseler kapatılınca Hoca, bir süre Büyük Cami'de imamlık yaptı, sonra Kemaliye Müftüsü olarak atandı. 1935 yılında, bir kalp krizi sonucu görevi başında yaşamını yitirdi. Doğup yaşadığı mahalleye, anısını yaşatmak için onun adı verildi.

Hüseyin Hüsnü Ef. iyi yetişmiş bir din bilgini ve saygın bir kişi idi. Yurtsever, insancıl tutumu ve sosyal dayanışması da her türlü beğenin üstündeydi. Yörenin toplumsal yaşamında etkili konumdaydı. Fakirleri ve ezilenleri korur, kötü alışkanlığı olanları sohbetle doğru yola iletirdi. Derslerinde ve dinsel konuşmalarında müslümanlığın özünü oluşturan doğruluktan ve sosyal adaletten ayrılmamayı, hoşgörölü ve saygılı olmayı, yardımlaşma ve dayanışmaya ağırlık vermeyi öğütler; bu kuralları güçlü kılmaya çalışırdı.

Hüseyin Hüsnü Ef. bilinçli ve duyarlı gençler yetiştirdi ve Ağın'ın kültür yaşamına katkıda bulundu. Hayatı boyunca erdemli, yapıcı, şefkatli ve temiz ahlaklı olmayı ilke edindi, bu ilkeleri çevresine yaydı. Aile yaşamında dört oğul yetiştirmiş saygın bir aile reisiydi. Oğulları: Abdurrahman Şeref Hocaoglu, Hasan Hocaoglu, Mustafa Aksoy, Halit Hocaoglu.

Yusuf Razi Efendi: 1876 yılında Ağın'da doğdu. Babası öğretmen Mehmet Ef.nin eğitim ve öğretimi altında yetişti ve o da öğretmenliği seçti. Abdullah Lutfi Ef.nin kızı Fatma Hanım'la evlendi. İlkın Ağın'da özel dersler verdi, sonra ücretli öğretmenliğe atandı.

Kadınhan, Siirt ve Ağın'da öğretmenlik ve okul yöneticiliği yaptı. 1911'de tifoya yakalanarak en verimli çağında yaşamını yitirdi.

* **Not:** Öğretmen ve araştırmacı yazar **Nuri Onat**, Abdullah Lutfi Ef. nin anılarından, hakkında yazılan yazılardan ve yakınlarından derlediği bilgilere dayanarak, hocaların yaşam öyküsünü konu alan bir kitap hazırladı ve **Ağın Dergisi**'nin 29. - 40. sayılarında yayınladı.

Yusuf Razi, M. Necip ve Sadettin Soylu kardeşlerle, Şaziye Omay ve Emine Dayıoğlu'nun babasıdır. Dört çocuğuyla dul kalan eşi **Fatma Hanım**, çocuklarını özveriyle yetiştirdi. Ağın'da açılan Kız okulu'nda bir süre öğretmenlik yaptı. (Bak, s: 60)

Abdullah Lütfi Ef. anılarında Yusuf Razi'den övgüyle söz ediyor: "Hocamın oğluna verdiğim büyük kızım Ağın'da kız çocuklarını okutuyordu. Damadım, Ağın Rüştîyesi öğretmeni Yusuf Razi Bey de erkek çocukları okutuyordu. Her ikisi de ufak bir ücret karşılığı görev yapıyorlardı. Yıl: 1894-1895. Bu sayede Ağın'da kız çocuklarının da okutup yazdırma hevesi uyandırılmış oldu.

Ağın'a gelen Elazığ Valisi Enis Paşa, Yusuf Razi'nin okuluna uğrayıp, öğrencilerini yoklamış. Sonuçta gördüğü yararlanmadan hoşnut olmalı ki –"Oh! Biraz ferahladım," diyerek, çocuklara da para vererek ödüllendirmişti. İşte Ağın'da yerleşen bilim ve kültürün temeli böyle atılmıştı. (Ağın Dergisi, sayı: 32)

Ömer Lütfi YÜCEL: 1882'de Ağın'da doğdu. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi'ni bitirdi ve Darüşşafaka'da öğretmenliğe başladı. 1909'da Elazığ Öğretmen Okulu Müdürlüğüne atandı. (Bak, s: 83) Bu dönemde, Ağın ve çevresinden, Rüştîye'yi bitirerek üst öğrenime gidemeyen gençleri öğretmen okuluna alarak onların yetiştirmelerine destek oldu.

Yücel, daha sonra Diyarbakır, Niğde ve Kütahya öğretmen okullarında eğitim ve öğretim hizmetleri verdi. Cumhuriyet'in ilânına doğru Tokat öğretmen okuluna, bu okul kapanınca da Şebinkarahisar Orta Okulu ve Milli Eğitim Müdürlüğü'ne atandı.

Daha sonra Yücel, Milli Savunma Bakanlığına geçti. Halıcıoğlu ve Maltepe Askeri Liselerinde öğretim müdürlüğü yaptı. Bu görevden de emekil oldu.

Ömer Lütfi Yücel'in meslekteki başarılarını, aile yaşamında karşılaştığı vakitsiz ölümler sarstı, 1955'de İstanbul'da yaşamını yitirdi. Meslek bilgisi ve yöneticilik yeteneği, ayrıca, Kurtuluş Savaşı'nın bunalımlı yıllarında, Kütahya'da çıkardığı gazetede Türk Milleti'nin bağımsızlığa olan kararlılığını güçlü kalemile yinelemesi Yücel'in adını ölümsüz kıldı. Kurtuluş Savaşı sırasında o, Atatürk'ün yakın ilgilerini görme mutluluğuna da erdi.

Ahmet GENCAVDIN: 1883 yılında Ağın'da doğdu. İlk ve orta okulu (Rüştîye) Ağın'da, Öğretmen okulu'nu Elazığ'da okudu. 1912'de Arapkir-Eskişehir okulunda öğretmenliğe başladı. Daha sonra Nazımiye'de görev yaptı. 1926 yılında Ağın İlkokulu öğretmenliğine atandı. 1934 yılına değin Ağın, Kemaliye ve Modanlı okullarında öğretmenlik yaptı. Gencaydın, bu süre içinde yöre çocuklarının iyi yetişmeleri için uğraş verdi.

K. Maraş-Göksun öğretmeni iken 1936 yılında emekliye ayrıldı ve 1941 yılında yaşamını yitirdi.

Seniha BİLGİN: 1887 yılında Ağın'da doğdu. Eğitim ve öğretimini babası öğretmen Abdullah Lütfi'den aldı. Ağın'dan yetişen ilk bayan öğretmen olarak, 1906 yılında göreve başladı. Siirt, Ağın, Çemişgezek ve Adıyaman okullarında 27 yıl süreyle öğretmenlik yaptı. Çok sayıda kız ve erkek öğrenci yetiştirdi.

Cumhuriyet öncesi dönemde, çağdaş dünya görüşü ile yetişmiş aydın bir öğretmen olan Seniha Bilgin, kararlılıkla eğitim ve öğretim hizmeti verdi. 1933 yılında emekli oldu.

Kendi çocuklarını da iyi yetiştiren Bilgin'in Necmi Güder, Fahire Soylu ve Nuriye Özmen çocuklarıydı.

Seniha Hanım, 1964'de Ankara'da Fahire Soylu'nun yanında hayata gözlerini yumdu.

Ahmet Rahmi ALP: 1888'de Ağın'da doğdu. Elazığ Öğretmen Okulu'nu bitirdi ve Kemaliye'de öğretmenliğe başladı. Daha sonra sırasıyla Malatya, Kâhta, Ağın ve Arapkir ilk okullarında ve Arapkir'in Germişi köyünde öğretmenlik yaptı. Son görev yeri Germişi'den 1934 yılında emekliye ayrıldı. 1936'da Ağın'da yaşamını yitirdi.

Ahmet Rahmi Alp'in Ağın'da öğretmenlik yaptığı 1928-29 yılları, yeni Türk harfleriyle öğretimin başlatıldığı yıllardır. Bu uygulamaya geçmeden önce, Başöğretmen Necip Soylu, öğretmen Mustafa Kabasakal ve Ahmet Rahmi Alp kursa çağırılarak yeni harflerle öğrenim görmüşler, sonra Ağın'da kurs açarak yörede görev yapan tüm öğretmenlere öğretmişlerdir.

Süleyman Nazif İLTER: 1891 yılında Ağın'da doğdu. İlk ve orta (Rüştiye) öğrenimini Ağın'da yaptıktan sonra bir süre İstanbul'da çalıştı. Sonra Elazığ öğretmen okuluna girdi ve 1914'de bitirerek Harput'ta öğretmenliğe başladı. 1916'da I. Dünya Savaşı'na katıldı, yaralanarak Hasankale'de tedavi gördü ve Ağın'a döndü.

Sağaldıktan sonra Palu, Arapkir, Hozat, Adıyaman ilçeleriyle Malatya'da görev yaptı. Buradan Doğanşehir'e, 1936 yılında da Ağın'ın Beyelması köyüne atandı. 3 yıl Beyelması'nda, 6 yıl Ağın'da, 4 yıl da Keban'da öğretmenlik yaparak yöre çocuklarının iyi yetişmesi için uğraş verdi.

Rahatsızlığı nedeniyle Ankara'ya atanmasını istedi. Ankara/Ovacık'ta iki yıl çalıştıktan sonra 1951'de emekli oldu. Emeklilik yıllarını Ağın'da dost ve arkadaşları arasında geçirdi. 1958'de tedavi görmek için gittiği Malatya'da yaşamını yitirdi. Naaşı Ağın'a getirildi.

Dört çocuk babası olan Süleyman Nazif İlder, çocuklarını da iyi yetiştirdi.

İbrahim BAYTAŞ: 1893 yılında Ağın'da doğdu. Elazığ Öğretmen Okulu'nu bitirdi. Hekimhan'da öğretmenliğe başladı. 1920'de Ağın ilkokulu öğretmenliğine atandı. Daha sonra Şenpınar, Kaşpınar ve Beyelması'nda 20 yılı aşkın bir süre öğretmenlik yaptı. Son görevi olan Keban ilk okulundan 1951'de emekliye ayrıldı. 1982 yılında Ankara'da kızı Nuriye Gencosmanoğlu'nun yanında hayata gözlerini yumdu.

Baytaş, uzun yıllar görev yaptığı Ağın ve çevresinde birkaç kuşak gencin yetişmesine emek vermiş öğretmenlerden biridir.

M. Halim ÖZKUL: 1894'de Ağın'da doğdu. Uzungil mahallesinden Hacı İsmail ailesinin iki erkek evlâdının büyüğüdür. İlk ve orta okulu (Rüştiye) Ağın'da, Sultani (lise)yi Elazığ'da okudu. Yüksek öğrenimi İstanbul Darül Muallimin (Yüksek öğretmen okulu)de bitirdi.

İlk görev yeri, o yıllarda bir eyaletimiz olan Beyrut'tu. Daha sonra Şam'da öğretmenlik yaptı. 1920'de Fransızlar Güney Anadolu'ya girince, Harput'a dönen Halim Özkul, Elazığ Öğretmen Okulu'nda Usul-ü Tedris (Pedagoji) öğretmeni olarak hizmet verdi. Bu süre içinde, Ağın ve çevresinden yetişen birçok gencin öğretmen okuluna girerek okumasına destek verdi, yardımcı oldu.

Daha sonra Arapkir, Zohrap, Tire, Ağın ve Elazığ'da öğretmen olarak hizmet verdikten sonra emekli oldu. Emeklilik yıllarını Ağın'da geçirdi. Burada yerleşerek, çok sevdiği doğa ile

başbaşa yaşadı. Çekirdeksiz üzüm ve değişik renkte, özellikle siyah güller yetiştirdi. (Bak, s: 65) Ördek ve tavuk cinslerini iyileştirdi ve bunların üretiminin çevrede yaygınlaşmasını sağladı.

1959 yılında Ağın'da hayata gözlerini yumdu.

Çok sayıda gencin yetişip toplum içinde başarılı yol tutmasında öğretmen Halim Özkul'un önemli katkısı oldu. Üç çocuk babası olan Özkul, çocuklarını da iyi yetiştirmiş bir aile reisiydi.

M. Sabit GENCAVDIN: 1894'de Ağın'da doğdu. Elazığ öğretmen okulunu bitirdi. Birinci Dünya Savaşı çıkınca askere alındı. Terhisinde Ağın'da öğretmenliğe atandı (1919).

Kurtuluş Savaşı'na katıldı. Savaşın sonra Dersim (Tunceli) Encumen kâtibi oldu. Bu görevde 12 yıl çalıştı, sonra yine Ağın ilk okulu öğretmenliğine geldi. 1940'da Samsun Akpınar Köy Enstitüsü'nde idari göreve atandı, oradan aynı görevle Akçadağ Köy Enstitüsü'ne geldi. Burada çalıştığı on yılı aşkın süre içinde, Ağın'lı öğretmen arkadaşlarıyla birlikte, yöreden yetişen çok sayıda gencin enstitüye girip okumasına ve yetişmesine yardımcı oldular.

Gencaydın, bu görevde iken 1954'de yaşamını yitirdi.

Mustafa KABASAKAL: 1894 yılında Ağın'da doğdu. Elazığ öğretmen okulunu bitirdi ve Kemaliye'nin Topkapı (Ençiti) köyü öğretmenliğine atandı. Buradan I. Dünya Savaşı'na katıldı. Fakat Erzurum'da hastalanarak geri döndü.

Sağaldıktan sonra Topkapı, Kemaliye merkez, Dutluca (Aşutka), Şotik ve Arapkir ilk okullarında öğretmenlik yaptı. 1929 yılında Ağın ilk okuluna atandı. Burada dört yıl çalıştı. Gözlerinin rahatsızlığı nedeniyle 1933 yılında emekliye ayrıldı. Hizmet süresinin yeterli olmaması nedeniyle, emekli aylığına ancak 1955 yılında hak kazanabildi.

Emekli Alb. Hüseyin Kabasakal'ın babası olan Mustafa Kabasakal, beş çocuk babasıydı ve çocuklarını iyi yetiştirmiş bir aile reisiydi. 1966 yılında, Keban'da kızı Şadan Hanım'ın yanında hayata gözlerini yumdu.

Süleyman GÜNDÜZ: 1894'de Ağın'da doğdu. İlk öğrenimini Ağın'da yaptı. Ağın rüştiyesini bitirdi ve 1910 yılında Ağın İptidai mektebi (ilkokul) öğretmeni oldu. Daha sonra Şenpınar, Karahüyük, Hozat, Vaskovan, Şavak, Mazgirt gibi ilçe ve köylerde öğretmenlik yaptı. 1928'de Çemişgezek ilk okuluna atandı. Bu ilçenin Germisik, Sığnek ve Barasar köylerinde 14 yıl öğretmenlik yaptı.

Son görev yeri Barasar'dan 1942'de emekliye ayrıldı. 1954'de Ağın'da hayata gözlerini yumdu.

İbrahim BEŞE: 1894'de Ağın'da doğdu. Elazığ öğretmen okulu son sınıfında iken I. Dünya Savaşı'na katıldı. (Bak, s: 46) Savaş sonrası Arapkir'de öğretmenliğe başlayan Beşe, daha sonra Kemah ve Refahiye ilçeleriyle Kemaliye'nin Boylu (*Hinge*), Topkapı (*Ençiti*) köylerinde 38 yıla yakın bir süre öğretmenlik yaparak yakın yöre çocuklarının eğitimlerine katkıda bulundu. 1957'de emekliye ayrıldı.

Emeklilik yıllarını Ağın'da geçiren İbrahim Beşe, 1968 yılında Ağın'da hayata gözlerini yumdu. Beş çocuk babası olan Beşe, çocuklarını iyi yetiştirdi.

M. Hasip BAYTAŞ: 1895'de Ağın'da doğdu. Elazığ Öğretmen Okulu'nu bitirdi ve 1914'de Çemişgezek'te öğretmenliğe başladı. İki yıl sonra Kemaliye'ye, 1919 yılında da Ağın ilk okuluna atandı. Ağın'da 1928 yılına değin öğretmenlik ve başöğretmenlik yaptı. Buradan Diyarbakır'a atandı. Diyarbakır'ın Ziya Gökalp, Cumhuriyet, Gazi, İsmetpaşa ilk okullarında başöğretmenlik, Milli Eğitim Memurluğu ve İlk Öğretim Müfettişliği yaptı. 1944'de yine Ağın ilk okulu başöğretmenliğine atandı. 1949 yılında emekli oldu. Emeklilik yıllarını Ağın'da geçirdi ve 1958'de Ağın'da hayata gözlerini yumdu.

Hasip Baytaş, öğretmen, okul yöneticisi ve ilk öğretim müfettişi olarak hizmet verdiği 35 yıl içinde, yörelerimizin eğitim, öğretim ve kültürel çalışmalarına katkıda bulundu, çok sayıda öğrenci yetiştirdi. Beş çocuk babası olan Baytaş, çocuklarını da iyi yetiştirdi.

Ahmet TUNCER: 1895'de Ağın'da doğdu. Elazığ Öğretmen Okulu'nu 1919'da bitirerek ilkin Kemalye köylerinde ve Kemalye'de öğretmenlik yaptı. Ağın-Akpınar öğretmenliğine atandı. Burada uzun süre hizmet verdi ve "Andiri Öğretmeni" ikinci adı oldu. Son görev yeri Arapkir'di. Bu yerde Cumhuriyet okulunda en uzun süre çalıştı ve 1950'de emekliye ayrıldı. Emeklilik yıllarını Ağın'da geçirdi ve 1954 yılında hayata gözlerini yumdu.

Üç kız, üç erkek, altı çocuk babası olan Tuncer, çocuklarını iyi yetiştirdi. Engin meslek bilgisinin yanında ince mizah yeteneği de olan Tuncer, öğretmenlik yaptığı yörelerde çevre ile uyumlu çalıştı, öğrencileri iyi yetiştirdi.

Ali Rıza ALPASLAN: 1899'da Ağın-Başpınar'da doğdu. Elazığ Öğretmen Okulu son sınıfında iken I. Dünya Savaşı çıktı ve yedek subay olarak savaşa katıldı. Savaş sonrası okulu bitirerek öğretmen oldu. Yurdun çeşitli yerlerinde öğretmenlik yaptı.

1940 yılından sonra Pazarören ve Dicle Köy Enstitüleri'nde öğretmen olarak görev yaptı. Dicle Köy Enstitüsü'nde iken, Ağın ve çevresinden bu okula gelen öğrencilerin eğitim ve öğrenimleriyle yakından ilgilendi, onlara başarılarında destek oldu.

Ali Rıza Alpaslan, son görev yeri olan D. D. Yolları Eskişehir Meslek Okulu ilk bölüm öğretmenliğinden emekli oldu. Emeklilik yıllarını Başpınar'da ve İstanbul'da çocuğunun yanında geçirdi. 1960 yılında yaşamını yitirdi.

M. Necip SOYLU: Rüştüye öğretmeni ve yöneticisi Yusuf Razi'nin oğlu olan Necip Soylu, 1900 yılında Ağın'da doğdu. İlk ve orta (Rüştüye) öğrenimini Ağın'da, öğretmen okulunu da Elazığ'da bitirdi ve 1915 yılında Ağın'da öğretmenliğe başladı. Onbeş yıl Ağın ilk okulunda öğretmenlik ve başöğretmenlik yapan Soylu, 1928 Harf Devrimi'nin ardından, okullarda ve Halk Dersaneleri'nde uygulamaya konulan yeni Türk alfabesiyle öğretimde, Ağın'lı diğer öğretmen arkadaşlarıyla birlikte başarılı çalışmalarda bulundu.

Soylu, 1930'da Arapkir Cumhuriyet Okulu'na atandı. Daha sonra Kuru (Tepte), Zohrap köylerinde öğretmenlik yaptı. 1939'da yine Arapkir Cumhuriyet okuluna geldi. Bu görevde iken 1952 yılında hayata gözlerini yumdu. 6 çocuk babası olan Necip Soylu, çocuklarını da iyi yetiştirdi.

Fahri KELEŞTİMUR: 1900 yılında Ağın'ın Saraycık köyü Konak mezrasında doğdu. Elazığ Sultanisi'nde okurken I. Dünya Savaşı'na katıldı. Savaş sonrası Konya'da kurs görerek öğretmen oldu. Isparta'nın Senirkent ilçesinde bir süre öğretmenlik yaptı. Sonra Ağın ilk okulu öğretmenliğine atandı ve yöre çocuklarının yetişmesi için uğraş verdi. Görevi devam ederken,

1935'de genç yaşında yaşamını yitirdi. Cenazesi Konak'a götürüldü. Keleştimur iki çocuk babasıydı.

Faik ATALAY: 1900 yılında Ağın'ın Beyelması köyünde doğdu. 1920'de Elazığ öğretmen okulunu bitirdi. Sırasıyla Tunceli'nin Nazımiye, Arapkir'in Narmikân, Elazığ'ın Hoğ köyü, Aydın'ın Koçarlı, Adıyaman'ın Tut köyü, Arapkir'in Eğnir ve Ormansırtı (*Cücüğen*) köyü okullarında öğretmenlik yaptı.

Ormansırtı öğretmeni iken 1945 yılında yaşamını yitirdi. Atalay, yakın yöre eğitim ve öğretimine yirmi beş yılı aşkın bir süre hizmet verdi.

Ahmet Remzi GENCOSMANOĞLU: 1901'de Ağın'da doğdu. Elazığ Öğretmen Okulu'nu bitirdi. 1919'da Keban'da öğretmenliğe başladı. 1931 yılına değin, Arapkir, Keban ve Hekimhan'da öğretmenlik ve başöğretmenlik yaptı.

İkinci askerlik sonrası Adapazarı'na atandı. 1940'da Samsun-Ladik Köy Enstitüsü'nde bulundu, aynı yıl Akcadağ Köy Enstitüsü'ne atandı. Burada görev yaptığı üç yıl içinde, Ağın ve çevresinden yetişen gençlerin Enstitü'ye girip yetişmelerinde yardımcı oldu. Ağın'da köy köy dolaşarak Enstitü'ye öğrenci topladı.

Sonra sırasıyla Eskişehir-Çifteler, Ankara-Hasanoğlan, Arifiye Köy Enstitüleri'nde öğretmenlik, Adapazarı Atatürk ilk okulunda başöğretmenlik yaptı. 1963 yılında öğretmenlikten ayrıldı.

Kızılcahamam yakınlarında geçirdiği bir trafik kazası sonucu yaşamını yitirdi.

Gencosmanoğlu'nun ilk okullarda ve Köy Enstitüleri'nde Milli Eğitim'e yararlı çalışmaları oldu. O yalnız öğretmenlik yapmakla kalmadı, tüm öğrencilerin yararlanması için eğitsel eserler de verdi.

Eserlerinden birkaçı: 1) Mekteplerde Terbiyevi Kurumlar - 1935, 2) Bir Güneş Batarken Doğan Yıldızlar - 1935, 3) Büyüten Pudra - 1937, 4) Korkak Tezer - 1937, 5) Küçük Baykuş - 1937.

Cevat ONAY: 1902'de Ağın'da doğdu. İlk okulu Ağın'da bitirdi. 13 yaşına geldiğinde, yedi kardeşi çeşitli nedenlerle öldüğünden, evini geçindirmek için bir süre çalıştı, sonra Elazığ Fen Okulu'na yatılı öğrenci girdi. Oradan ayrılarak askere gitti. Askerlik sonrası, Öğretmen Kursu'nu izleyerek öğretmen oldu. Mardin, Kızıltepe, Gözene ve Karkamış'da öğretmenlik yaptı. Suriye sınırındaki Üçkubbe köyünde 6 yıl hizmet verdi. Suriye topraklarındaki Türk ailelerin çocuklarının Türkiye'de okumalarına olanak sağladı.

Onay, çocuklarının ilk okul üstü öğrenimleri için Gaziantep'e atandı. Burada dört yıl çalıştı. Yine çocuklarının yüksek öğrenimi için meslekten ayrıldı ve Ankara'ya geldi. D.D. Yolları Genel Müdürlüğü'nde çalıştı, "Demiryolu Dergisi"nin yayınına onbeş yıl emek verdi, burada araştırma yazıları ve şiirler yayınladı. Sonra eski mesleğine dönerek Ankara'da öğretmenliğe atandı. 1967 yılında emekli oldu. Geçirdiği bir kalp krizi sonucu 1972'de Ankara'da hayata gözlerini yumdu.

Cevat Onay, çok çalışmış, çok okumuş ve kendi kendini yetiştirmiş. Engin meslek bilgisi ve derin kültürü olan ve bunları değerlendirmesini bilen, aynı zamanda emeğin değerini veren bir öğretmendi. Çok sayıda öğrenci yetiştirdi. Beş çocuk babasıydı, çocuklarını da iyi yetiştirdi.

A. Fikri YÜCEL: 1905'de Ağın'da doğdu. İlk okulu Ağın'da, orta öğrenimini de, o zaman Şebinkarahisar'da bulunan amcasının oğlu Ömer Lütfi Yücel'in yanında bitirdi. Alucra, Suşehri, Besni ve Arapkir ilçelerinin köylerinde öğretmenlik yaptı. Arapkir'e atandı. 1969'da emekli oldu. 1987'de Ankara'da oğlu Fahri Yücel'in yanında yaşamını yitirdi.

Yücel, yörenin eğitim ve kültür etkinlikleriyle yakından ilgilendi. Çevrenin kalkınması, göçün durması, iş olanakları yaratılması, baraj gölünün getirdiklerinden turizm ve balıkçılıkta yararlanılması konularında uğraş verdi.

Üç kez evlenen, beş çocuk babası olan, son eşini Arapkir'den alan Yücel, bu ilçeye de yararlı hizmet vermiş, araştırma ve inceleme ürünü olan "*Arapkir Tarihi-1967*"ni yazmıştır.

Mahmut Nedim GENCOSMANOĞLU: 1906'da Ağın'da doğdu. Elazığ Öğretmen Okulu'nu bitirdi. 1928'de Geyve'de öğretmenliğe başladı. Yedek subaylık görevinden sonra yine aynı yere döndü. 1933'de Adapazarı'nda öğretmen ve başöğretmen olarak çalıştı.

1938'de meslekten ayrılarak 16 yıl Veteriner İşleri Genel Müdürlüğü'nde çalıştı. 1954'de yeniden öğretmenliğe döndü. Elazığ'ın Miyadin, Mollaköy, Merkez Hazar okullarında başöğretmenlik ve öğretmenlik yaptı. 1960'da Ankara'ya atandı, Beypazarı ve Çankaya-Karaağaç okullarında çalıştı. 1969'da emekli oldu.

Emekli iken resim çalışmaları yaptı, Arapça kurslarına katıldı, Ağın ve çevresinde cami, çeşme ve benzeri tarihi yapılar üzerinde incelemeler yaptı. Hac farizesini (Tanrı buyruğu) yerine getirmek için gittiği Mekke'de 1992'de hayata gözlerini yumdu.

Gencosmanoğlu, Ağın'ı ve Ağınlı'yı çok seven, sürekli onlarla olmayı yeğleyen bir kişiydi. Yöre insanını kucaklamaktan daima mutluluk duydu.

Hilmi Ziya APAK: 1909'da Ağın'da doğdu. Elazığ öğretmen okulundan sonra Ankara Gazi Eğitim Enstitüsü Fizik-Kimya Bölümü'nü bitirdi. 1934'de Adana Öğretmen Okulu'na atandı. Buradan yedek subaylık için ayrıldı. Yedek subaylık hizmetinden sonra Turgutlu ve Karşıyaka (İzmir) Orta okul'larında öğretmenlik ve müdürlük yaptı. Balıkesir Lisesi Müdürü iken yerel radyo istasyonu kurulmasına öncülük etti.

Daha sonra İstanbul'da özel öğrenim veren kolejlerde hocalık yaptı, oradan da Kabataş Lisesi'ne geçti. Bu görevde iken, Alman Hükümeti'nin bursunu kazanarak bir buçuk yıl süreyle Almanya'ya gönderildi.

1974 yılında emekliye ayrılan Apak, halen İzmir-Karşıyaka'da oturmaktadır. Evinin bulunduğu sokağa, İzmir Belediyesi tarafından, Karşıyaka okulunda geçen yararlı hizmetleri ve yöredeki sosyal etkinlikleri nedeniyle, anısını yaşatmak için kendi adı verildi.

Sadettin SOYLU: 1909'da Ağın'da doğdu. İki yaşında babası Yusuf Razi'yi yitiren Soylu, ağabeyi M. Necip ile dedesi Abdullah Lütfi'nin gözetiminde yetişti. Elazığ Öğretmen Okulu'nu bitirerek 1928'de öğretmen oldu. On yıl ilk okullarda görev yaptı. Sonra Ankara Gazi Eğitim Enstitüsü'ne girdi, 1938'de Matematik Öğretmeni oldu. Konya, Malatya, Bitlis, Elazığ Liseleri'nde öğretmenlik ve müdürlük yaptı. Son görev yeri Ankara Namık Kemal Orta Okulu'ndan 1970'de emekil oldu. 1990'da Ağın'da yaşamını yitirdi.

Soylu, emekli iken de eğitim-öğretim çalışmalarını sürdürdü. 1965'de Ankara Radyosu'nda başlattığı "Matematik Programları"nda 250'nin üzerinde ders hazırlayıp yayınlattı. Yaz aylarında ücretsiz dersler verdi ve Matematik'in sevilen bir ders olmasına çalıştı.

Soylu, sevilen bir eğitimciydi. Değişik alanlarda üne kavuşan öğrenciler yetiştirdi. Dört çocuk babasıydı. Çocuklarını iyi yetiştirdi.

Seyfi BEŞE: 1910'da Ağın'da doğdu. Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih, Coğrafya Fakültesi'ni bitirdi (1942). Kayseri/Develi Orta Okulu Tarih Öğretmenliği'ne atandı. Buradan Samsun Lisesi'ne geçti. 1957 yılına değin, Samsun Lisesi ve Elmadağ Orta Okulu'nda çalıştı 1957'de Ankara Öğretmen Okulu'na atandı. Emekliye ayrıldığı 1974 yılına kadar bu okulda öğretmenlik yaptı, sayısız öğrenci yetiştirdi.

Emekli iken, Ankara'da yazılarıyla meşgul oldu. Ağın'ın, kendi çocukluk ve gençlik dönemlerindeki sosyal, kültürel, ekonomik yönleriyle yörenin folkloru dayalı yaşantısını konu alan yazılar hazırlayıp Ağın Dergisi'nde yayınladı. Halen çalışmalarını sürdürmektedir.

Beşe, Milli Eğitim ordumuzun emektar bir eridir. Yurt çocuklarının eğitim ve öğretimleri için 32 yıl uğraş vermiş, çok sayıda öğrenci yetiştirmiştir.

Mehmet Bahattin ASYALI: 1910'da Ağın'da doğdu. Beş yaşına geldiğinde, babası öğretmen Mehmet Rüştü Efendi'yi yitirdi (1915). Amacasının korumasında büyüdü ve 1929 yılında Elazığ Öğretmen Okulu'nu bitirdi. Yedek subaylık hizmetinden sonra Kemaliye'de ve İliç'de öğretmenlik yaptı. II. Dünya Savaşı nedeniyle ikinci kez askere alındı ve Adapazarı'nda görev yaptı. Terhisten sonra çocuklarını okutmak için, özveride bulunarak, çok sevdiği öğretmenlikten ayrıldı, D.D. Yolları Genel Müdürlüğünde işe girdi ve Ankara'ya yerleşti (1941). Böylece, üç oğluna da (Nihat, Nevzat ve Rüştü Asyalı) yüksek öğrenim yaptırma olanağına kavuştu.

1963 yılında emekliye ayrıldı. Emeklilik yıllarını Ankara'da geçirdi ve 1981'de yaşamdan ayrıldı.

Mehmet Bahattin Asyalı, kısa süren öğretmenlik döneminde okul ve çevresiyle iyi ilişki kurarak yılmadan, yorulmadan çalıştı ve görev yaptığı yerlerde başarılı sonuçlar aldı.

A. Hazmi OMay: 1910'da Ağın'da doğdu. Elazığ Öğretmen Okulu'nu bitirdi (1932) ve İliç ilçesinde öğretmenliğe başladı. Bir yıl sonra yedek subaylık hizmeti için silah altına alındı. Askerlikten sonra Kemaliye İstiklal Okulu öğretmenliğine atandı. Burada altı yıl çalıştı. Sonra Erzincan Merkez İnönü Okulu başöğretmenliğine atandı. Burada görevde iken 1944'de yaşamını yitirdi. Hazmi Omay iki çocuk babasıydı.

En verimli çağında hayata veda eden Hazmi Omay, mesleğini çok seven bir öğretmendi. Görev yaptığı yakın çevrelerde kısa süreler içinde yeteneğini kanıtlamış, beğeni kazanmıştı.

Hüseyin FIRAT: 1910'da Ağın'da doğdu. Elazığ Öğretmen Okulu'nu bitirdikten sonra bir süre öğretmenlik yaptı, sonra Gazi Eğitim Enstitüsü'ne girdi ve Tarih-Coğrafya Bölümü'nü bitirdi.

Arapkir, Aydın, Marmaris, Ödemiş, Buca orta okullarında öğretmenlik yaptı. Arapkir Orta Okulu'nda görev yaptığı yıllarda yöreden ve yakın çevreden yetişen öğrencilere yararlı oldu.

Firat, 1965'de emekliye ayrıldı. Emeklilik yıllarını son görev yaptığı Buca'da geçirdi ve 1978'de yaşama veda etti.

Ahmet ÖZBEY: 1911'de Ağın'da doğdu. Elazığ Öğretmen Okulu'nu bitirdi ve 1931'de Hekimhan'da öğretmenliğe başladı. Yedek subaylık görevinden sonra yine eski yerine dönen Özbey, 1936'da Sağlık Bakanlığı'na, bir yıl sonra da D.D. Yolları'na geçti. Burada çalışırken, Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi'ni bitirerek (1940) İzmir Erkek Lisesi tarih-coğrafya öğretmenliğine atandı.

Daha sonra Diyarbakır, Konya, Adana liselerinde öğretmenlik ve yöneticilik yaptı. 1951'de İstanbul Erkek Lisesi'ne atandı. Bu yıllarda ve izleyen tarihlerde Özbey'i yönetici olarak etkin hizmet verirken görüyoruz. Kabataş, Eyüp Erkek Liseleri'yle İstanbul Kız Lisesi'nde de çalışmalarda bulunan Ahmet Özbey 1969'da emekliye ayrıldı.

Emeklilik yıllarının büyük bölümünü İstanbul'da geçirdi ve 1980'de yine İstanbul'da yaşamını yitirdi.

İsmail Hakkı ERTÜRK: 1911'de Ağın-Şenpınar'da doğdu. Elazığ Öğretmen Okulu'nu bitirdi ve Kemaliye'de öğretmenliğe başladı. Daha sonra Hekimhan, Malatya (İnönü, Barbaros, Gazi İlk Okullarında) öğretmenlik ve başöğretmenlik yaptı. 1961'de Ankara'ya atandı. Milli Eğitim Müdürlüğü'nde ve çeşitli okullarda görevde bulundu. 1970'de emekliye ayrıldı.

Ertürk, uzun süre bulunduğu Malatya'da okullardan ve çevreden beğeni topladı. Emeklilik süresini Ankara'da geçirdi ve 1980'de yaşamını yitirdi.

Hayrullah FIRAT: 1912'de Ağın'da doğdu. Erzurum İlk Öğretmen Okulu'nu bitirerek 1937'de Divriği'nin bir köyünde öğretmenliğe başladı. II. Dünya Savaşı'nın çıkmasıyla, savaşın son bulunduğu 1945 yılına değin iki kez askere alındı. Sonra, 1946 yılı başında Akçadağ Köy Enstitüsü Öğretmenliğine atandı. Bu yerde 1954 yılına değin çalıştı. Aynı okulda görev yapan Ağın'lı öğretmenlerle birlikte, yöreden bu okula çok sayıda öğrenci girmesine ve okuyup yetişmesine destek sağladı.

Daha sonra, İzmir-Buca Yetiştirme Yurdu Müdür Yardımcılığı'na, 1958 yılında da İzmir Merkez Umurbey Okulu öğretmenliğine atandı. 1969 yılında malûlen emekliye ayrıldı. Emeklilik yıllarını Buca'da geçirdi ve 1977'de bu yerde yaşamını yitirdi.

Latif YURTÇU: 1914'de Ağın'da doğdu. Öğretmen okulunu bitirdi ve 1937'de Taşucu'nda öğretmenliğe başladı. Buradan Yedek subaylık görevi için ayrıldı, terhisinde eski görevine döndü. 1941'de Kırıntepe, Hasanoğlu Köy Enstitüleri'nden sonra aynı yıl Akçadağ Köy Enstitüsüne atandı. Burada görev yaptığı süre içinde ve sonra nakledildiği Dicle Köy Enstitüsü'nde 1951 yılına değin, Ağın ve çevresinden okula gelen gençlerin yetişmesine yardımcı oldu.

1952'de Harput Yetiştirme Yurdu Müdürlüğü'ne atandı. Buradaki çalışmalarında beğeni topladı. Yörellerimizden gelen muhtaç çocuklara yardımcı oldu. Bu görevde iken, 1958'de yaşamını yitirdi.

Yurtçu, enstitülerde ve Harput'ta bulunduğu süre içinde yöre gençlerinin iyi yetişmesi için yardımcı olmuş, yöreye hizmette bulunmuş bir eğitimci ve yöneticidir.

Mustafa ÖCAL: "Çakkılı Bıççı" olarak bilinir. 1914'de Ağın'da doğdu. Öğretmen Okulu'nu bitirdi. Vatani görevini yapmak için silah altına alındı. Piyade asteğmen olarak 1934-35'de

vatani görevini bitirdi. Bir süre Ağın İlk Okulu'nda öğretmenlik yaptı, sonra İzmir-Tire İlk Okulu'na atandı.

Daha sonra sırasıyla Kuşadası-Davutlar, Bulgurca (1952), İzmir-Kahramanlar İlk Okulu'nda görev yaptı. 1972'de Kahramanlar okulundan emekliye ayrıldı. Emeklilik yıllarını İzmir'de geçirdi. 1982'de yaşamını yitirdi.

İki erkek, bir kız, üç çocuk babası olan Öcal, toplumsal olaylara duyarlı, dostluk ve arkadaşlık bağları güçlü bir kişiliğe sahipti. Güzel şiir okur, şiir de yazardı.

İbrahim UÇKUNKAYA: 1919'da Ağın'da doğdu. Necatibey Öğretmen Okulu'nu bitirdi. Yedek Subaylık hizmetinden sonra Erzincan/Basvan'da öğretmenlik yaptı. Ankara Gazi Eğitim Enstitüsü'ne girdi, 1945'de Fizik-Kimya Bölümü'nü bitirerek Adana Ticaret Lisesi'ne atandı.

1947'de Divriği Orta Okulu'na, 1953'de Ağın Orta Okulu Müdürlüğüne atandı. Burada görev yaptığı üç yıl içinde, okulun kuruluşu, bina yapımı gibi yoğun çalışmayı gerektiren dönemin, yöre eğitim ve kültürü için yararı olmasını sağladı. Daha sonra sırasıyla Konya/Akören, Pertek, Kandıra Orta Okulları'nda müdürlük, 1965'de isteğiyle atandığı Yeşilköy Muhsin Adil Binal Orta Okulu'nda öğretmenlik yaptı. 1979 yılında emekliye ayrıldı. 1981'de İstanbul'da yaşamını yitirdi.

Emeklilik döneminde kolejlerle Anadolu Liseleri'ne hazırlık kurslarında gençler için yararlı çalışmalar yaptı.

Dört çocuk babası olan Uçunkaya, çocuklarını da iyi yetiştirdi. Ağın'da görev yaptığı süre içindeki hizmetlerinden ötürü, anısını yaşatmak için, Ağın Lisesi'ne onun adı verildi.

Hüseyin TUNCER: 1920'de Ağın'da doğdu. Sivas Öğretmen Okulu'nu bitirdi ve bir yıl Erciş'te ilk okul öğretmenliği yaptı. Sonra Ankara Gazi Eğitim Enstitüsü Matematik Bölümü'nü bitirdi. Sırasıyla Akhisar Orta Okulu Matematik Öğretmenliği, Elazığ Lisesi Müdür Yardımcılığı, Ahlat ve Kilis ilçeleri Orta Okul Müdürlüğü, Çorum Öğretmen Okulu Müdürlüğü görevlerinde bulundu.

1961 yılında Ankara'ya atandı. Önce İlk Öğretim Şube Müdür Yardımcılığı, sonra Beslenme Şubesi Müdürlüğü görevini yürüttü. 1973 yılında emekli oldu. Aynı yıl Denizli Özel Çamlık Koleji Müdürlüğü'nü üstlendi ve 1977 yılına değin bu görevde bulundu. 1978'de Ağın'da yaşama gözlerini yumdu.

Hüseyin Tuncer, hayatı boyunca üstlendiği tüm görevleri büyük bir özveri ve titizlik içinde yürütmüş, en küçük bir aksamaya izin vermemiştir. Öğrencilik, öğretmenlik ve okul yöneticiliği dönemlerinde, başarı grafiği sürekli yükselmiş, okul içinde ve okul dışında beğeni toplamıştır.

Dört çocuk babası olan Tuncer çocuklarını da iyi yetiştirdi.

Prof. Dr. A. İhsan ÇATALTAŞ: 1927'de İstanbul'da doğdu. Ailesi aslen Ağın'ın Şenpınar mahallesindendir. Askeri öğrenci olarak girdiği İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi Kimya Enstitüsü'nü 1950 yılında Kimya Yüksek Mühendisi olarak bitirdi. İstanbul Levazım Amirliği Kimya Evi'nde göreve başladı. 1955'de Fiziko-Kimya dalında "Doktor" unvanını aldı.

Ankara-Mamak Gaz Fabrikası'nda çalıştı (1955-1960). Bu görevde iken, Amerika Birleşik Devletleri'nin AİD bursunu kazanarak bu ülkeye gitti. Dönüşte Erzurum Kimya Evi Müdürlüğü'ne atandı. Burada "Doçent" unvanını aldı. Atatürk Üniversitesi'nde dersler verdi.

1964'de binbaşı rütbesiyle ordudan ayrıldı ve İstanbul Teknik Üniversitesi Kimya Fakültesi'nde göreve başladı. Kimya Mühendisliği Kürsüsü'nü kurdu. 1971 yılında "Profesör" oldu ve 1982 yılına değin kurduğu kürsüyü yönetti. Sonra Kimya-Metalurji Fakültesi'nde Temel İşlemler ve Termodinamik Anabilim Dalı Başkanı oldu. Bu görevin yanında, İstanbul'da branşıyla ilgili yüksek okullarda dersler verdi. Marmara Bölgesi'nde gereksinim duyulan "Gıda Mühendisliği Bölümü"nün kurulması ve burasının araç, gereç ve kitap donatımı için uğraş verdi.

Çalışkan, dürüst, özverili ve sevecen özellikleriyle örnek kişiliğe sahip bir öğretim üyesi olan Prof. Dr. A. İhsan Çataltaş, çok sevdiği hocalık mesleğinde sayısız öğrenci yetiştirdi. 1992'de İstanbul'da yaşama gözlerini yumdu.

Prof. Dr. İhsan Çataltaş'ın, yerli ve yabancı dergilerde yayınlanmış, yurt içi ve yurt dışı sempozyumlara sunulmuş 50'nin üstünde çalışması; Kimya Mühendisliği ile ilgili, bir bölümü temel ders kitabı kabul edilen 8 ciltlik eseri; atmosfer ve çevre kirliliği, endüstride, kentlerde halk sağlığı ile ilgili konularda yararlı çalışmaları vardır.

Eserleri: 1) Periyodik Sistem ve Elementler - 1967. 2) Sınai Stoklometri - 1972. 3) Kimya Mühendisliğine Giriş - 1973. 4) Kimya Endüstrisinde Organik Posesler (2 cilt) - 1977, 1980. 5) Kimyasal Poses Endüstrileri (2 kitap) - 1983, 1985. 6) Gıda İşleme Mühendisliği - 1989.

Nurettin ATALAY: 1927'de Ağın-Beyelması köyünde doğdu. Sivas Öğretmen Okulu'ndan sonra Ankara Gazi Eğitim Enstitüsü Türkçe-Edebiyat Bölümü'nü bitirdi. Yedek subaylık hizmetinden sonra Çemişgezek, Erzincan, Hozat Orta Okulları'nda Türkçe öğretmenliği yaptı.

1957-1967 yılları arasında, en uzun süre, Ağın orta okulu'nda Türkçe öğretmenliği ve müdürlük yaptı. 1967'de Elazığ'a atandı. 1977'de emekliye ayrıldı.

Halen Beyelması'nda özel işlerinin başında bulunan Atalay, Ağın Orta Okulu'ndaki yöneticiliği süresinde ve tüm meslek yaşamında öğrencileri, öğrenci velileri ve okul çevresiyle uyum içinde çalıştı, eğitim ve öğretimin nitelikli olması için uğraş verdi.

Prof. Dr. Nevzat ASYALI: 1936'da Ağın'da doğdu. Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi'ni bitirdi (1962). Tarım Bakanlığı Devlet Üretme Çiftlikleri Genel Müdürlüğü'nde ilk işe girdi. Yedek subaylık hizmetinden sonra yine eski görevine döndü. Burada 1967 yılına dek çalıştı. Sonra, Milli Eğitim Bakanlığı yurt dışı "doktora bursu"nu kazanarak Almanya'ya gitti (1967). Göttingen Üniversitesi Ziraat Fakültesi Hayvan Fizyolojisi ve Hayvan Besleme Enstitüsü'nde doktora yaptı "Ziraat Doktoru" unvanını aldı (1970).

Yurda döndükten sonra Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi Hayvan Besleme ve Fizyolojisi Bölümü'ne "Asistan" olarak girdi. Bir süre görev yaptıktan sonra, 1975'de Almanya'ya gitti. Braunschweig kentinde doktora üstü mesleki çalışmada bulundu. Yurda döndü ve hazırlayıp sınavını verdiği tez'le "Doçent"liğe yükseldi. 1988'e değin, kadro yetersizliği nedeniyle, görevini doçent olarak sürdürdü. 1988'de çıkan yasadan yararlanarak başvuruda bulundu ve 1989'da "Profesör" olmaya hak kazandı.

Nevzat Asyalı'nın, çeşitli yıllarda düzenlenen seminer, sempozyum, kongre ve benzeri toplantılara araştırma, bildiri, bilimsel makale ve teknik bülten olarak hazırlayıp sunduğu 25 yayını vardır.

Halen Zootečni Bölümü'nde Lisans ve Lisans üstü öğretime ders veriyor. Lisans, yüksek lisans ve doktora öğrencilerine seminer ve tez hazırlıklarında "danışman"lık yapıyor.

Almanca bilen Nevzat Asyalı, evli ve bir çocuk babasıdır.

Prof. Dr. Mehmet KÖSEOĞLU: 1938'de Ağın-Şenpınar'da doğdu. Dr. Kemal Köseoğlu'nun kardeşi olan Mehmet Köseoğlu, Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi'ni bitirdi. Sonra Hannover (Almanya) Üniversitesi Çevre Planlama Fakültesi'nde doktora öğrenimi yaptı.

Askerlik sonrası girdiği Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi'nde 1989 yılında profesörlüğe yükselmeye hak kazandı. Halen aynı üniversitede görevini sürdüren Köseoğlu'nun Çevre Planlama alanında 13 kitabı ve birçok makalesi vardır.

Dünyada ve ülkemizde önemi giderek artan "Çevre" konusunda uzman olan Köseoğlu'nun, bu alanda vermiş olduğu hizmetler ve yapmakta olduğu yeni çalışmalar, toplum hayatı için büyük değer taşıyan hizmetlerdir. Almanca bilen Köseoğlu evli ve iki çocuk babasıdır.

Prof. Dr. Yurdanur (Kabasakal) TULUNAY: 1940 yılında İstanbul'da doğdu. Em. Alb. Hüseyin Kabasakal'ın kızı ve Prof. Dr. Ersin Tulunay'ın eşi olan Yurdanur Tulunay, 1963'de Ankara Üniversitesi Fizik Yüksek Mühendisliği Bölümü'nü bitirdi. 1968'de Amerika Birleşik Devletleri'nde Fizik yüksek lisansı yaptı, 1972'de İngiltere'de Uzay Araştırmaları Bölümü'nde doktorasını verdi. Uzmanlık Dalları: Fizik, uzay bilimleri, havacılık mühendisliği.

Bulunduğu Görevler: 1962'de Orta Doğu Teknik Üniversitesi Fizik Bölümü'nde "Asistan" olarak göreve başladı. Bu üniversitedeki görev süresi içinde, Türkiye'de: İstanbul Teknik Üniversitesi, Konya Selçuk Üniversitesi, Tübitak (Gebze), Yurt dışında: Amerika Birleşik Devletleri, İngiltere ve Japonya'da üniversite ve kurumlarda "Asistan", "Konuk öğretim üyesi" ve "danışman" olarak değişik sürelerle görev ve çalışma yaptı. Bu arada, 1968'de Amerika'da yüksek lisans yaptı, 1972'de İngiltere'de Uzay Araştırmaları Bölümü'nde doktorasını verdi. Halen Orta Doğu Teknik Üniversitesi Havacılık Mühendisliği Bölümü'nde görevini sürdürmektedir.

Ayrıca Tulunay, bugüne değin görev yaptığı Fakülte ve bölümlerde, 1973 yılından başlayarak, değişik zamanlarda çeşitli komisyon, panel ve kurullarda üyelik, danışmanlık, koordinatörlük, bölüm ve komite başkanlığı, dekan yardımcılığı görevlerini de değişik sürelerle üstlendi.

Kazandığı ödüller: Orta Doğu Teknik Üniversitesi, İstanbul Teknik Üniversitesi, Tübitak bilimsel yayın teşvik ödülleri, Mustafa Parlar Vakfı bilim ödülü - 1996.

Yayımları: Uluslararası Science Citation Index'ce taranan dergilerde 1968-1997 arasında 31 araştırma makalesi yayınlandı. 1972-1997 yılları arasında uluslararası konferanslara 30 bildiri sundu. 1988-1993 yılları arasında 4 kitapta bilimsel araştırmaları yayınlandı. 1975-1996 arasında 11 ulusal konferans bildirisi yayınlandı. 1977-1995 arasında 14 proje raporu yayınlandı.

Araştırma Projesi yürütmek için: 1963-1997 yılları arasında Ford ve Fulbright vakıfları, Nasa, Tübitak, Nato, Esep, Avrupa Birliği, ODTÜ tarafından organize edilen, uzmanlık alanı içindeki konularda 19 araştırma projesini yürütmek için olanak sağlandı.

Prof. Gülsüm HOCAOĞLU: 1942 yılında Ankara'da doğdu. Abdurrahman Şeref Hocaoglu'nun küçük kızı olan Gülsüm Hocaoglu, Ankara Kız Lisesi'nden sonra Ankara Üniversitesi Fen Fakültesi Matematik Bölümü'nü bitirdi (1965).

Hacettepe Üniversitesi Fen Fakültesinde göreve başladı. Asistanlık, Doçenlik kademelelerinin ardından 1995'de Profesör olan Gülsüm Hocaoglu, halen aynı bölümde Yöneylem Araştırması dersleri vererek görevini sürdürmektedir.

Ulusal ve uluslararası dergi ve benzeri yayın organlarıyla kurs, seminer ve sempozyumlara mesleki bildiri ve makale sunan Hocaoglu'nun ayrıca "*Matrisler*", "*Doğrusal Programlama*" ve "*Doğrusal Olmayan Programlama*" adlarını taşıyan üç mesleki eseri de vardır.

Prof. Dr. Yurdahan GÜLER: 1947 yılında, babası Nuri Güler'in hakim olarak görev yaptığı Muş'ta doğdu. 1971'de Orta Doğu Teknik Üniversitesi Fizik Bölümü'nü bitirdi. Aynı yıl, mezun olduğu bölümde "Araştırma Görevlisi" olarak çalışmaya başladı. 1974'de "Master", 1977'de "Doktora" derecelerini aldı. Lisans ve Yüksek Lisans eğitimi süresince Orta Doğu Teknik Üniversitesi ile Tübitak burslarından yararlandı.

1985 yılında Fulbright Bursu'nu kazanarak gittiği Amerika Birleşik Devletleri'nin Syracuse Üniversitesi Fizik Bölümü'nde araştırmalar yaptı. Yurda dönüşünde ODTÜ'ndeki görevini sürdürdü ve 1989'da profesörlüğe yükseldi.

Halen Fizik Bölümü'nde çalışmalarını sürdüren Prof. Dr. Yurdahan Güler, 1995-1997 yılları arasında da Matematiksel Fizik Anabilim Dalı Başkanlığı görevini üstlendi.

Güler'in, mesleki dergilerle benzeri yayın organlarında, Matematiksel Fizik konularına ilişkin olarak yayınlanmış yirmiye aşkın makalesi bulunmaktadır.

İngilizce ve Fransızca bilen Prof. Dr. Yurdahan Güler, evli ve iki çocuk babasıdır.

H U K U K Ç U L A R

Yusuf Bahri ÇOKER: Bahri Efendi olarak tanınır. 1862'de Ağın'da doğdu. İstanbul'da "Kadı" yetiştiren okulu bitirdi. Ağın'dan yetişen ilk kadı olarak Çemişgezek'te, Dersim (Tunceli)'de ve yurdun değişik yörelerinde hizmet verdi. Dersim İstinaf Mahkemesi'nde Bahri Efendi hakim, Halim Gencosman'da savcı olarak görev yaptılar (1926).

İki erkek, üç kız, beş çocuk babası olan Bahri Efendi, 1946'da Ağın'da yaşamını yitirdi.

Bahri Efendi çocuklarını iyi yetiştirdi. Oğlu Vehbi Çoker, Ağın'dan yetişen ilk bürokrattır. Torunları, Prof. Adnan Çoker ünlü bir ressam, Çetin Çoker Em. Dz. Albayıdır. Torunu Sedat Çoker'in oğlu Levent Çoker, 1997 yılında İrlanda'nın başkenti Dublin'de yapılan Eurovisyon Şarkı Yarışması'nda üçüncülük ödülü alan şarkının bestecisidir.

Halim GENCOSMAN: 1883'de Ağın'da doğdu. İstanbul Hukuk Mektebi'ni bitirdi (1912) ve mesleğe girdi. Sırasıyla Eğin (Kemaliye), Elazığ, Malatya'da hakimlik yaptı. 1925'de Malatya savcı yardımcısı oldu. Yine aynı yerde sulh ve ceza hakimliklerinde bulundu. Dersim, Muş, Antalya Cumhuriyet savcılığı yaptı. 1930'da Ankara'da kurs gördü, sonra Adana ceza hakimliğine atandı. Buradan İzmir Ağır Ceza Mahkemesi üyeliğine (1933), Ceza Hakimliğine

(1934), Asliye Ceza Hakimliğine (1942) ve Ağır Ceza Mahkemesi Başkanlığına (1945) atandı. İzmir'den, 1945'de Yargıtay Üyeliğine atandı. Bu görevden 1948'de yaş haddi nedeniyle emekli oldu.

Emeklilik yıllarını Ankara'da geçiren Gencosman, meslek yaşamı boyunca, yetenekli bir hukuk adamı olarak, dürüst görev anlayışı içinde onurla hizmet verdi ve mesleğinin doruğuna dek yükseldi. Ankara'da yaşamını yitirdi.

Hasan HOCAOĞLU: Müderris Hüseyin Hüsnü Efendinin oğlu ve Abdurrahman Şeref Hocaoglu'nun ağabeyidir. 1899'da Ağın'da doğdu. İlk öğrenimini babasından aldı. Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ni 1929'da bitirdi. Adalet Bakanlığı kadrolarında ve değişik derecelerde Savcılık, hakimlik yaptı. Sonra Devlet Demir Yolları'na geçti ve Adana, Ankara İşletmeleri'nde "Müşavir Avukat" olarak çalıştı.

1961 yılında emekliye ayrıldı. Emekli iken, Ankara Barosu'na kayıtlı olarak avukatlık yaptı. 1968'de Ankara'da yaşama veda etti.

Yardımsever kişiliğiyle çevresinden saygı gören Hasan Hocaoglu, Ağın ve çevresi için ilk kurulan derneklerden olan "Fakir Öğrencilere Yardım Derneği"nde Vehbi Çoker'le birlikte etkin hizmetler verdi.

Abdurrahman Şeref HOCAOĞLU: 1905'de Ağın'da doğdu. İlk öğrenimini babası Hüseyin Hüsnü Efendi'den aldı. 1929'da Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ni bitirdi. Çemişgezek'te savcılık, Palu'da ve Denizli'de hakimlik yaptı. Sonra Maliye Bakanlığı'na geçti ve Hukuk Başmüşavirliği ve Muhakemat Genel Müdürlüğü'nde Müşavir avukat olarak çalıştı. Vakıflar Genel Müdürlüğü'nde müfettişlik yaptı. Sonra Danıştay üyeliğine, üyelikten de II. Daire Başkanlığı'na seçildi.

Hocaoglu, 24 Ekim 1963 tarihinde Anayasa Mahkemesi üyeliğine seçildi. Bu görevden 14 Temmuz 1970'de yaş haddi nedeniyle emekliye ayrıldı. Emekli iken, Ankara'da açtığı bürosunda müşavir avukatlık yaptı. 1977 yılında Ankara'da hayata gözlerini yumdu.

Hocaoglu, 1960'da Ankara'da kurduğu Hayırseverler Derneği aracılığıyla Ağın ve çevresine hizmet götüreren, yöreye yararlı olmaya çalışan, bütün olanakları kullanarak bunu başaran kişi oldu. (Bak, s: 65, 89) Yöredeki yoksul ailelere uzun süre ayni ve parasal yardımlar sağladı ve derneğin Ağın şubesi aracılığıyla dağıttırdı. Yaşlı, kimsesiz, dul kadınlara aylık bağlattı. Ağın'ın görkemli yapısı olan, bugün El Sanatları Eğitim Merkezi'ne hizmet veren; kitaplığı, geniş salonu, demirbaşları, bahçesiyle modern konumdaki binayı yaptırdı, hizmete soktu. Bu hizmetlerin yanında, Ağın'ın ve Ağınlı hemşerilerinin yöresel ve Ankara ile ilişkili sorunlarının çözümünü için destek verdi, yardımcı oldu. Ağın ve çevresindeki camilere imam, müezzin kadroları sağladı. Her Ağınlı'nın belleğinde ve gönlünde onun saygın bir yeri vardır.

Hocaoglu, devlet hizmetinde dürüstlük, yansızlık, göreve ve hukuka bağlılık, yasalarını öngördüğü bilinçli görev anlayışı içinde hizmet verdi ve ülkemizdeki en üst hukuk kuruluşu olan Anayasa Mahkemesi'ne dek yükseldi.

Abdurrahman Şeref Hocaoglu'nun, Danıştay Daire Başkanı iken, "Danıştay Kararları"ndan derlediği kitapları da vardır.

Ömer Nurettin DOĞAN: 1937'de Ağın-Kaşpınar'da doğdu. 1960'da Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ni bitirdi. Yedek subaylık hizmetinden sonra hakim adayı olarak 1963'de

Elazığ'a atandı. Daha sonra sırasıyla Patnos Hakim Yardımcılığı, Maden ve Kaman Hakimliği görevlerinde bulundu. Bu son görevden, Yüksek Hakimler Kurulu Tetkik Hakimliği göreviyle Ankara'ya geldi.

1980'de Yargıtay Üyeliği'ne seçildi. Aynı zamanda, Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Üyeliği ile aynı kuruluşun Başkan Vekilliği görevlerini de üstlendi.

1991'de Yargıtay Altıncı Hukuk Dairesi Başkanlığına seçildi. 1995'de aynı göreve ikinci kez seçilen Doğan, halen bu görevi sürdürmektedir.

Nurettin Doğan, mesleğe girdiği 1963 yılından bu yana, onurla ve ciddiyetle çalışmış, bilgi ve yeteneğini iyi değerlendirerek görev aldığı her kademede kısa sürede yükselmiştir. Doğan, evli ve üç çocuk babasıdır, çocuklarını iyi yetiştirdi.

Prof. Dr. Zeki HAFIZOĞULLARI: 1938'de Ağın-Şenpınar'da doğdu. Akçadağ Köy Enstitüsü'nü ve Bitlis Lisesi'ni bitirdi. Ahlat'ta ve Şereflikoçhisar'ın Hüsrev Köyü'nde öğretmenlik yaptı. 1963'de Ankara Hukuk Fakültesi'ni bitirdi.

Adalet Bakanlığı'nın yurt dışı bursunu kazanarak İtalya'ya gitti. Roma Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ni üstün başarıyla bitirerek 1968'de "Hukuk Doktoru" unvanını aldı. Yurda dönünce Ankara Hakim Adaylığı'na atandı. Bir yıl sonra, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ceza Hukuku kürsüsüne asistan olarak girdi, sonra doçentliğe, daha sonra da profesörlüğe yükseldi. Halen aynı fakültede görevini sürdürüyor.

Adı gibi zeki ve yetenekli bir kişi olan, öğrenimi başarılı geçen Hafızoğulları, meslek hayatında da aynı başarılı çizgiyi izledi ve ülkemizdeki "Ceza Hukuku" otoriteleri arasındaki seçkin yerini aldı.

Kılcı Rıza Destanı adlı şiir kitabını 1997'de yayımlayan Hafızoğulları, mesleki çalışmaları yanında edebiyat, özellikle şiir ve felsefe ile de yakından ilgileniyor. İtalyanca ve Fransızca bilen Hafızoğulları, evli ve iki çocuk babasıdır.

M. Salim ÖZER: 1945'de Ağın - Bahadırlar'da doğdu. 1969'da Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ni bitirdi. Yedek subaylık hizmetini İstanbul'da yaptı. 1972'de Ankara hakim adayı olarak işe başladı. Sonra sırasıyla Çat Hakim yardımcılığı, Hacıbektaş Hakimliği görevlerinde bulundu. Bu son görevden Yargıtay Tetkik Hakimliği'ne atandı. 1991 yılında da Yargıtay Üyeliği'ne seçildi. Halen Ondördüncü Hukuk Dairesi Üyeliği görevini sürdürmektedir.

Üniversite'deki öğrencilik yıllarında yazın işleriyle de yakından ilgilenen, Ağın Dergisi'nin Kasım 1967 - Temmuz 1969 arası ve 1969'da yine birkaç sayıda Yazı İşleri Müdürlüğü görevini yürüten M. Salim Özer, çok sevdiği Hukuk mesleğinde de istekle çalışmasını ve atılımını sürdürüyor.

Mustafa AYDIN: 1945'de Ağın - Şenpınar'da doğdu. İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ni bitirdi (1969). Yedek subaylık hizmetinin bir bölümünü Ankara'da Genel Kurmay Başkanlığı'nda yapan Mustafa Aydın, terhisinden sonra, Ekim 1972'de İstanbul Hakim adayı olarak göreve başladı. Daha sonra sırasıyla Cide Hakim Yardımcılığı ve Hakimliği, Susurluk Ceza Hakimliği, İnebolu Ağır Ceza Mahkemesi Başkanlığı yaptı. Ankara'ya atanarak Adalet Müfettişliği ve Adalet Baş müfettişliği yapan Mustafa Aydın, 1992'de Yargıtay Üyeliği'ne seçildi. Halen Yargıtay Altıncı Ceza Dairesi Üyesi olan Aydın, evli ve iki çocuk babasıdır.

Hukuk'un büyük uğraş gerektiren "Ceza Hukuku" dalını seçen ve göreve başladığından bu yana mesleğinin değişik kademelerinden geçerek ilerleme kaydeden Aydın, aynı kararlılık içinde ve bilinçli olarak çalışmalarını sürdürüyor.

Mehmet Önder KABASAKAL: 1953'de Elazığ'da doğdu. İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ni bitirdi (1974). Mesleğiyle ilgili stajdan sonra sırasıyla Sivas, Düzcce, Arapkir, Bitlis Cumhuriyet Savcılıklarında bulundu. Daha sonra Burdur Ceza Hakimliği, Hatay Ağır Ceza Mahkemesi Başkanlığı ile bu illerde Adalet Komisyonu Başkanlığı yaptı.

Halen Adalet Bakanlığı Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanı olan ve mesleğinde güvenilir, bilinçli adımlarla ilerleyen ve yükselen Kabasakal, evli ve iki çocuk babasıdır.

A S K E R L E R

G E N E R A L L E R

Tümgeneral Saim KELEŞTİMUR: 1927'de Ağın'ın Saraycık köyü mezrası Konak'ta doğdu. 1949'da Ankara Harp Okulu'nu bitirdi. Sivas - Zara Piyade Alayı 3. Bl. Komutan Vekilliği'ne atandı. Daha sonra, teğmen rütbesiyle Hozat 3. Jandarma Er Eğitim Alayına atandı ve burada üsteğmen oldu. 1956'da Mardin Jand. Takip Bl. Komutanlığına, bir yıl sonra Kızıltepe Jand. Komutanlığı'na atandı. 1959'da Muş - Malazgirt Jand. Bl. Komutanı oldu ve aynı yıl yüzbaşılığa yükseldi.

Daha sonra, Ankara Jandarma Genel Komutanlık Karargâhına, aynı yıl Çanakkale Jand. Er Eğitim Alayına, iki yıl sonra Çanakkale İl Jand. Alayına, bir yıl sonra Edirne-Uzunköprü Seyyar Jand. Taburu'na atandı. Bu yere gelirken binbaşılığa yükseldi.

Birer yıl ara ile Uzun köprü Jand. Komutanlığı, Gelibolu Jand. K. lığı, Ankara Jand. Genel Komutanlığı Lojistik Başkanlığı Plan Prensip Şubesinde görev yaptı. İki yıl sonra buradan Urfa - Suruç 3. Jand. Hudut Tabur komutanlığına atandı ve yarbaylığa yükseldi.

1972'de Zonguldak-Devrek 125. Eğitim Alay Komutanlığına atandı, Albaylığa yükseldi. Dört yıl sonra Hatay Jandarma Alay Komutanı oldu, burada 3 yıla yakın görev yaptı ve Diyarbakır Jand. Bölge Komutanı, 2 yıl sonra da Bursa Jand. Bölge Komutanı ve General oldu (1982). Zonguldak 3. Er Eğitim Turgay Komutanlığında Sıkıyönetim ve Garnizon Komutanlıklarını da üstlendi ve burada 4 yıl görev yaptı.

Tümgeneral olarak Ankara Jandarma Genel Komutanlığı Er Eğitim Komutanlığı'na atandı. Bu görevi üç yıl yürüttü. Çanakkale Tugay Plan tatbikatından dönerken trafik kazası geçirdi ve bir süre tedavi gördü. 1989'da emekil oldu. Emeklilik yıllarını İstanbul'da geçiren Keleştimur evli ve iki çocuk babasıdır.

Tuğgeneral Doç. Dr. C. Güner OMAY: Babasının öğretmen olarak görev yaptığı Kemaleliye'de 1936 yılında doğdu. Bursa Işıklar Lisesi'nden sonra Ankara Üniversitesi Fen Fakültesi Matematik Astronomi Lisans'tan mezun oldu (1958). Kara Harp Okulu'nda Matematik

Öğretmenliği (1958 - 1959) ve Milli Savunma Bakanlığı ARGE Daire Başkanlığı'nda Proje Subaylığı yaptı (1960 - 1962). Sonra, Amerika Birleşik Devletleri Yale Üniversitesi'nde Astronomi Uzmanlığı öğrenimi gördü ve yurda dönerek Genel Kurmay ARGE Daire Başkanlığı'nda Yöneylem Uzmanı olarak görev yaptı (1964 - 1974). Bu görevde iken, Ankara Üniversitesi Fen Fakültesi'nde Matematik, İstatistik Fen dalından "Doktor" unvanını aldı (1971). Daha sonra, Genel Kurmay Savunma - Araştırma Bölümü'nde Tekno. Şube Müdürlüğü görevini üstlendi (1975 - 1980). Bu görevde iken, Matematik İstatistik dalında hazırladığı tezle Üniversite Doçentliği unvanını aldı (1978).

Son resmi görevi Genel Kurmay Savunma - Araştırma Daire Başkanlığı' (1980 - 1992)ndan, Tuğgeneral rütbesiyle emekliye ayrıldı. Emeklilik süresinde, görevde iken Milli Savunma Temsilcisi olarak, 1989 yılından bu yana üstlendiği Tübitak Yönetim Kurulu Üyeliği görevini sürdürdü.

Güner Omay, Tübitak'taki ek görevinden ayrı olarak, çalıştığı süre içinde, şu ulusal ve uluslararası kuruluşlarda da görev üstlendi:

1975-1992: SHAPE Teknik Merkezi Milli Delegeler Bilim Kurulu Türk Temsilciliği,

1983-1992: Tübitak Sage Enstitüsü "Enstitü Kurulu" üyeliği,

1989-1992: Nato Savunma-Araştırma Grubu Türk Temsilciliği.

İngilizce bilen Güner Omay, evli ve bir çocuk babasıdır.

Tümamiral Mustafa ÖZBEY: 1946'da Ankara'da doğdu. 1965'de Harp Okulu'nu bitirdi. 1967'den başlayarak TCG Akhisar, TCG Mordoğan ve TCG İskenderun'da branş subaylıkları yaptı.

1976'da Deniz Harp Akademisi'ni bitirdi ve Genelkurmay Genel Plan Prensipler Başkanlığı Strateji Şubesi'nde görev yaptı.

1980'de Güney Deniz Saha Komutanlığı Harekât Şube Müdürü olarak atandı. 1981-1982 arasında TCG Akhisar Komutanlığı, 1983-1984 yılları arasında TCG Adatepe Komutanlığı görevlerinde bulundu. Daha sonra 1984-1987 arasında Belçika'da IMS Karargâhı Plan Prensipler Başkanlığı'nda görev yaptı. 1987-1990 arasında Genelkurmay Genel Plan Prensipler Başkanlığı'nda Kuvvet Planlama Şube Müdürü olarak görev yaptı. 1990-1992 arasında IV. Muhrip Filotilla Komodorluğu görevini yürüttü.

30 Ağustos 1992'de Tuğamiralliğe terfi ederek 1992-1995 yılları arasında Deniz Kuvvetleri Komutanlığı Plan Prensipler başkanı, 1995-1996 yılları arasında Hücumbot Filosu Komutanı görevlerinde bulundu.

Mustafa Özbey, 30 Ağustos 1996'da Tümamiralliğe yükseldi. Halen Genelkurmay Başkanlığı, Genel Plan Prensipler Başkanlığı ve Türk-Yunan İlişkileri Daire Başkanlığı görevlerini yapan Mustafa Özbey, evli ve iki çocuk babası olup iyi İngilizce bilmektedir.

A L B A Y L A R

Hüseyin KABASAKAL: 1918'de Ağın'da doğdu. Maltepe Askeri Lisesi'nden sonra Harp Okulu'na girdi ve 1938'de bitirdi. Sonra Halıcıoğlu Topçu Okulu'nda iki yıl ihtisas eğitimi

gördü. 1940'da Gebze 104. Motorlu Topçu Alayı'nda teğmen olarak kıta hizmetine başladı. Nisan 1964 tarihine değin Konya, Çankırı, Erzurum, Ankara, Gelibolu, Keşan, Polatlı gibi il ve ilçelerdeki Birlik Komutanlıkları'nda, büyük karargâhlarda, Ordu Tamir Fabrikaları'nda denetim görevleri üstlendi. Bu görevleri sırasında, Erzurum Lisesi, Erkek Sanat Enstitüsü gibi eğitim kurumlarında Askerlik dersi öğretmenliği de yaptı.

1964 Nisan'ında Albay rütbesiyle ve kendi isteğiyle emekliye ayrıldı. Emekli olduktan sonra, 1968-1974 yılları arasında Genelkurmay Askeri Tarih ve Stratejik Etüd (ATASE) Başkanlığı'nda "Askeri Tarih Uzmanı ve Yazarı" olarak çalıştı. Bu süre içinde, bir bölümü bugünkü dile uyarlama, bir bölümü kendi yazdığı 18 kitabı yayınlandı. 23 makale ve bildirisi de çeşitil yayın organlarında çıktı.

Bunlardan ayrı olarak, ozanlık yönü de güçlü olan Kabasakal, "**Seslendim Yüreğimden**" adlı bir de şiir kitabı yayınladı. Ayrıca, çok sevdiği Ağın'ın tarihteki yeri ve Ağın'da sosyal hayat konularını içeren araştırma ve inceleme yazılarıyla öykü ve şiirleri de sürekli Ağın Der-gisi'nde yayınlandı.

Diğer taraftan, 1985-1986 öğretim yılında İstanbul Yıldız Teknik Üniversitesi Atatürk İlke ve İnkılap Tarihi Enstitüsü'nde "Atatürk ve İnkılabı" dersi öğretim üyeliği yaptı.

İki kız, bir erkek, üç çocuk babası olan ve çocuklarını iyi yetiştiren Hüseyin Kabasakal, 1997'de bir kalp krizi sonucu İstanbul'da yaşama veda etti.

İlhami TURAN: 1931 yılında Ağın'da doğdu. 1957'de Askeri Veteriner'i bitirerek ordu saflarında hizmet vermeye başladı.

1957-1983 yılları arasında veteriner subay olarak yurdun değişik yörelerinde bulunan birliklerde görev yaptı ve Albaylığa dek yükseldi. Poliklinik hizmeti dışında her türlü veterinerlik hizmetlerinde (Korucu Çevre Sağlığı görevinden Gıda Kontrolü, her türlü ikmal maddeleri muayenesi, ilaç ve Tıbbi Malzeme Saymanlığı, Veteriner Bölük Komutanlığı, Sıhhiye Müfettişliği gibi) görevleri özveri ve sadakatle yaptı.

1983'de emekliye ayrılarak İzmir'e yerleşti. Kendine uğraş olarak, Yaşamı süresince se-verek ve istekle üstüne eğildiği "Müzik"i seçti ve yoğun bir çalışma içine girdi. TRT Türk Sanat müziği Repertuarında halen kabul edilmiş 7 bestesi var. (Bak, s: 199 dipnot) İlhami Turan, evli ve iki çocuk babasıdır.

Çetin ÇOKER: Vehbi Çoker'in oğlu olan Çetin Çoker 1936 yılında Ankara'da doğdu. 1957'de Deniz Harp Okulu'nu bitirerek teğmen rütbesiyle orduya katıldı. Değişik yörelerdeki birlik ve gemilerde ve çeşitli kademelerde Grup Komutanlığı, Komodorluk yaptı.

1980-1983 yılları arasında Albay rütbesiyle Belçika Nato Karargâhı'nda görev yaptı. 1984 yılında isteğiyle emekliye ayrılarak İstanbul'a yerleşti.

İngilizce bilen Çetin Çoker evli ve bir çocuk babasıdır.

Süleyman KOŞAR: 1938'de Ağın-Akpınar'da doğdu. 1961'de Harp Okulu'nu bitirdi. Piyade Atış Okulu'nda 1962-1963 yılları arasında eğitim gördü.

1967'de üsteğmenliğe yükseldi. Çeşitli birliklerde görev yaptı. 1982'de yarbaylığa, 1985 yılında da Albaylığa yükseldi.

1993 yılında, Milli Savunma Bakanlığı Sivil Memurlar Şube Müdürlüğünde görevli iken, kadrosuzluk nedeniyle 1 Eylül 1993 tarihinde emekliye ayrıldı.

Süleyman Koşar, emeklilik yıllarını Ankara'da geçirmektedir.

Mustafa GÜZEL: 1940 yılında Ağın-Akpınar'da doğdu. Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesini askeri öğrenci olarak bitirdi (1962).

Mustafa Güzel, ilk görev olarak, hakim teğmen rütbesiyle Hakkâri Jandarma Alay Hakimliği'ne atandı. Daha sonra, Van Jandarma Tugayı Hakimliği, Edremit Tugayı Hakimliği ve Ankara Sıkıyönetim Mahkemesi Hakimliği görevlerinde bulundu.

1974 yılında gerçekleştirilen "Kıbrıs Barış Harekâtı"na, Bolu Komando Tugayı ile birlikte katılarak "Kıbrıs Gazisi" unvanını aldı.

Erzurum 9. Kolordu Mahkemesi Kıdemli Hakimliği'nden sonra Askeri Yargıtay Başsavcı yardımcılığı görevini ifa eden Mustafa Güzel, 1987 yılında Askeri Yargıtay Üyeliği'ne seçildi. Halen bu görevi sürdürmektedir.

Güzel, iki çocuk babası olup çocuklarını iyi yetiştirdi.

Vadat KARAMAN: 1951'de İstanbul'da doğdu. Ağın-Akpınar aşağı mahalleden İbrahim Karaman'ın oğludur. Deniz Lisesi'nden sonra 1970'de Deniz Harp Okulu'nu bitirdi ve teğmen rütbesiyle Donanma'ya katıldı.

1973 yılından başlayarak, Denizaltı kurs ve stajı gördü, ardından Denizaltı Komutanlığı bağlısı çeşitli denizaltılarda Branş Subaylığı, 2. Komutan ve Komutanlık görevlerinde bulundu.

Bu arada, 1974 yılında ordumuz tarafından gerçekleştirilen "Kıbrıs Barış Harekâtı"na Denizaltı Komutanlığı bağlısı olarak katıldı ve "Kıbrıs Gazisi" unvanını aldı.

1980-1982'de Deniz Harp Akademisi'nde, 1985'de Silahlı Kuvvetler Akademisi'nde eğitim gördü, sonra Deniz Kuvvetleri'nin çeşitli kademelerinde Kurmay Subay olarak görev yaptı. 1989'da Kurmay Yarbay'lığa, 1992'de Kurmay Albay'lığa yükseldi.

1992-1994 arasında Askeri Yüksek İdare Mahkemesi'nde hakimlik görevini üstlendi. 1994-1996 yıllarında Denizaltı Filotillâ Komodorluğu'nda bulundu. 1996 Temmuz'undan başlayarak Erdek Deniz ve Garnizon Komutanlığı görevlerini yürüten Vedat Karaman, görev yaptığı her kademede, üstün hizmet anlayışı içinde düzenli çalışmasını sürdürüyor.

Evli ve bir çocuk babası olan Karaman İngilizce biliyor.

G A Z İ L E R V E Ş E H İ T L E R

Son yüz yıl içinde dünyada ve ülkemizde büyük yıkımlar meydana getiren ve yüzbinlerce Türk gencini alıp götüren savaşlara, Ağın ve çevresinden de çok sayıda asker katıldı. Bunların büyük bölümü şehit oldu. Bir kısmı da yaralı döndü. Şehitler Tanrı katında, gaziler de yaşayan kuşakların ve yeni yetişenlerin kalplerinde saygın ve seçkin yerlerini aldılar.

Gazilerimizin ve şehitlerimizin tümünün noksansız olarak saptanması, bugün için, olanaksız görülüyor. Çünkü, bunların içinde hiçbir iz bırakmadan - yakın kimsesi kalmadan - dünyadan göçenlerin yanında, geride bıraktıklarıyla yakınları olanlar da birer birer silinmekte.

Biz, bu bölümde ve bundan sonraki köylerimizle ilgili bölümlerde, adına ulaşabildiğimiz gazilerimizle şehitlerimizin adlarını ve yaşamları ile ilgili elde edebildiğimiz kesitleri sunmaya çalışacağız.

G A Z İ L E R

Kasım Dayı: 1882'de Ağın'da doğdu. Ağın'dan yetişen pehlivanların en ünlüsü olarak bilinen Kasım Dayı, I. Dünya Savaşı'na katıldı. Çanakkale'de savaşırken yaralandı. Tedavi gö-rerek Ağın'a döndü. Savaş gazisi olarak çevresinden sevgi, beğeni topladı. 1956'da Ağın'da yaşamını yitirdi.

Recep YANDIMATA: Ağın'da doğdu. Recep Dayı, Yemen'den Çanakkale'ye dek birkaç savaşta girip çıktı ve yaralandı.

Mehmet Onbaşı: Çanakkale Savaşı gazisi.

Eğitmen İbrahim Dayı: Kurtuluş Savaşı gazisi.

Halit HOCAOĞLU: Müderris Hüseyin Hüsnü Efendinin küçük oğludur. 1921'de Ağın'da doğdu. Maltepe Askeri Lisesi'nden sonra 1942'de Harp Okulu'nu bitirdi. Uçuş eğitimi için Amerika'ya gitti. Dönüşte K.K. Komutanlığı'nın Ankara-Sarıkışla, Çankırı-Piyade Atış Okulu, Ayaş-Piyade Alayı gibi birliklerinde görev yaptı. Ayaş'taki görevinden Tank Okulu'na geçen Hocaoglu, Yüzbaşı olduktan sonra eğitim için Amerika'ya gönderildi. Dönüşte Ordu Donatım Okulunda öğretmenlik yaptı.

1950'de ilk katile Türk Tugayı ile Kore Savaşı'na katıldı. İyi İngilizce bilmesi nedeniyle, burada Komutan Tahsin Yazıcı ile Albay Celal Dora'nın İrtibat Subayı ve tercümanı görevini üstlendi. Bu arada, Amerika'lı ünlü komutanlarla ve Mc. Arthur'la da tanıştı. 1951'de bir keşif sırasında yaralandı. Kore'de tedavi gördükten sonra yurda döndü. 1952'de Kıdemli Yüzbaşı iken "Harp Malûlü" olarak emekliye ayrıldı. Kore Savaşı'ndaki hizmetlerinden ötürü Kore Muharip Gaziler Derneği tarafından "Savaşa Katılma Madalyası ve Sertifikası" verildi. Ayrıca, ABD tarafından da, Türk Tugayı mensupları'na verilen "Mümtaz Birlik Rozeti" ile ödüllendi-rildi.

Hocaoglu, emeklilik yıllarında, Ankara'da Amerikan Askeri Yardım Örgütü'nde müter-cim olarak görev yaptı. Aynı zamanda, Malûl Gaziler, Muharip Gaziler ve Hayvanseverler derneklerinde aktif görevler üstlendi, yirmiye yakın ülkeyi ziyaret etti. Daha sonra, Amerika Büyükelçiliği Savunma Ataşeliği nezdinde tercüman-mütercim olarak çalıştı. Halen Ankara'da oturmakta olan Hocaoglu, evli olup iki çocuk babasıdır. İngilizce bilmektedir.

Ş E H İ T L İ K R Ü T B E S İ N E U L A Ş A N L A R

Mehmet Kemal: Öğretmen Cevat Onay'ın ağabeyidir. Ağın'da doğdu. İstanbul'da Harp Okulu'nu bitirerek subay çıktı. 1912'lerde İttihat Terakki liderlerinden Cemal Paşa'nın emir subayı, üsteğmen'di. Zeki, enerji yüklü, hareketli, gözünü budaktan sakınmayan atak bir gençti. Ayrıca, İttihat Terakki yanlısıydı. Onun bu yönünü değerlendiren İttihat Terakki Hükümeti,

Paris'te, yönetimlerine karşı propaganda yürüten ve borçlanmalarını engelleyen Kürt Şerif Paşa'yı öldürmesi için Fransa'ya gönderdi. Paris'te Paşa'nın konağında meydana gelen silahlı çatışmada şehit oldu. (Kaynakça: 1) Osmanlı İmparatorluğunda İnkılâp Hareketleri ve Milli Mücadele-İstanbul 1959. 2) Ağın Dergisi - sayı: Nisan 1994. Abdullah Lütfi Bey)

İbrahim Efendi: 1895'de Ağın'da doğdu. Ceritgiller'den Mülâzim-i Evvel (Üsteğmen) Mustafa Efendinin oğludur. Cevat Onay, "Ağın'ın Kültür Hayatı" yazısında İbrahim Efendiye "Ağın'ın ilköğretim seferberliğine emeği geçen öğretmenler" arasında yer veriyor.

İbrahim Efendi'nin hayattaki yakını Munir Cerit de onu şöyle tanımlıyor: "Sesinin ve fiziğinin güzelliği dillere destanmış. Ağın'da öğretmenlik, orta camide imamlık yapmış. Yirmi yaşlarında askere alınmış, Kurtuluş Savaşı'na katılmış ve şehitler arasında yer almıştır. İki kızından büyüğü genç yaşta öldü, küçüğü Mecbure, Kahvecigilin Hüseyin Yazıcı ile evlendi."

Hasan Halim: 1896'da Ağın'da doğdu. Kuzgeçe mahallesinde oturan Musaoğulları'ndan Osman'ın oğlu ve D.D. Yolları'ndan emekli O. Bedrettin Korkmaz'ın babasıdır. İstanbul'da Harp Okulu'nu bitirdi ve Silahlı Kuvvetler'e katıldı. Henüz Teğmen iken, 1917'de nişanla ödüllendirildi. Yine teğmen olarak Kurtuluş Savaşı'na katıldı. Künyesi ve Birliği: Yaka No: 870, Birliği: 18. Fırka, 15. Alay, 3. Tb. 11. Bl.

Bandırma'nın doğu sırtlarında yapılan süngü hücumunda 17.9.1920 günü yaralandı ve 19.9.1920 günü şehit oldu. Mezarı Bandırma'dadır.

Milli Savunma Bakanlığı, 1955'de, oğlu O. Bedrettin Korkmaz'a "İstiklal Madalyası"nın bu yazı ile verdi.

Madalya No: 17187. 30.5.1920 gün ve 869 sayılı İstiklal Madalyası Kanunu gereğince, Milli Ordu'da görev alan aşağıda kimliği yazılı şehit piyade teğmen Hasan Halim oğlu O. Bedrettin Korkmaz'ın, kırmızı şeritli İSTİKLÂL MADALYASI ile taltifi, 19 Aralık 1955 tarihinde Cumhurbaşkanlığı'nca onanmıştır.

Doğum tarihi: 1896 (1312) Apolet No: 870

Milli Savunma Bakanı

(İmza)

Bekir AKSOY: 1936'da Çemişgezek'in Sakyol (Pulur) köyünde doğdu. Müderris Hüseyin Hüsnü Ef.nin torunu ve Mustafa Aksoy'un oğludur. Bursa Askeri Lisesi'ni ve Hava Harp Okulu'nu bitirdi. Pilot olarak Bandırma Hava Üssü'nde göreve başladı. Sonra Diyarbakır Hava Üssü'ne atandı. Yurdun değişik bölgelerinde ve Kıbrıs'ta keşif uçuşları yaptı. Kurs amacıyla Amerika'ya gönderildi, dönüşte aynı görevde Yüzbaşı rütbesiyle uçuşları sürdürdü.

6 Temmuz 1966 günü bir keşif uçuşundan dönerken, Diyarbakır üzerinde bir uçakla çarpışarak şehitlik emertebesine erişti. Naşı Ankara-Cebeci şehitliği'ne gömüldü.

Mehmet YAVUZ: Müderris Hüseyin Efendi mahallesinden rahmetli Sırrı Yavuz'un oğlu Assubay Mehmet Yavuz, 1974 Temmuz'unda gerçekleştirilen "Kıbrıs Barış Harekâtı"nın birinci aşamasında 20.7.1974 günü vurularak şehitlik mertebesine erişti. (Bak, s: 68)

Rüstem ŞEN: Ağın'ın Aliuşağı mahallesinden Mintahagilin Mehmet Şen'in torunu, öğretmen Yılmaz Şen'in oğlu Rüstem Şen, öğretmenlik yaptığı Tunceli'nin Mazgirt ilçesinde, PKK'li teröristler tarafından 11.9.1994 günü vurularak şehitlik mertebesine erişti. Rüstem Şen için Ağın'da büyük cenaze töreni yapıldı.

Not: "Gaziler ve Şehitler" başlığını taşıyan bu bölümde yer alması gereken yörelerimizin yiğit evlâtları, bu kitaba sığmayacak kadar çoktor. Bunlardan, adları ve belgeleri bize kısa sürede ulaşacak olanları, ilerde yayınlayacağımız "Mahalle ve Köyler" bölümünde tanıtacağız.

Y Ö N E T İ C İ L E R , B Ü R O K R A T L A R

A. Hilmi CERİT: 1879'da Ağın'da doğdu. İstanbul'da Mülkiye-i Şahane'nin yüksek kısmını bitirdi (1899). Ziraat Bankası'nda kısa bir süre çalıştı, sonra Elazığ İli maiyet memuru, 1901 yılında da Kâhta Kaymakamı oldu.

Sonra sırasıyla Akçadağ, Kuruçay, Tercan, Birecik, Garzan, Çarsancak, Çemişgezek, Arapkir ve Tarsus Kaymakamlıklarında bulundu. Arapkir Kaymakamlığı, 1915 Ermeni tehciri (göç ettirme - Bak, s: 47) dönemine rastlamaktadır. Bu dönemdeki dürüst, yansız davranışı ve çalışmaları çevrede beğeniyle karşılandı. 1918 Tarsus Kaymakamlığı sırasında, Fransız'lara karşı verilen savaşta etkin rol üstlendi ve Toros eteklerinde Namrun'da (Çamlıyayla) çarpıştı.

1922'de Cerit'in görevi Mutasarrıflık'a dönüştürüldü, O da Osmaniye-Mersin Sancakları Mutasarrıfı olarak görev yaptı. 1 Eylül 1923'de Mersin "İl" statüsüne alınınca A. Hilmi Cerit'te bu ilin ilk valisi oldu. Böylece, Ağın'dan yetişen yöneticiler arasında ilk vali olan kişi unvanını aldı. (Bak, s: 61)

Hilmi Cerit, emekli olduktan sonra İstanbul'a yerleşti ve 1940'da hayata gözlerini yumdu. İyi Fransızca bilen Cerit, Üç erkek, bir kız, dört çocuk babasıydı. Çocuklarını iyi yetiştirmişti.

Vehbi ÇOKER: 1889'da Ağın'da doğdu. Kadı Yusuf Bahri Efendi (Çoker)'nin oğlu olan Vehbi Çoker, 1911'de Mülkiye Mektebi (Siyasal Bilgiler Okulu)'ni bitirdi. Maliye, Milli Eğitim ve Bahriye Nezareti emrinde çalıştı. 1926'da D.D. Yolları Genel Müdürlüğüne geçti. Burada kısa sürede, Muhasebe Müdür Yardımcılığı, Muhasebe Müdürlüğü, Maliye ve Muhasebe Dairesi Başkanlığı yaptıktan sonra 1943'de Genel Müdür Yardımcılığı'na yükseldi. Bu görevde iken, Ağın ve çevresinden iş tutmak için başvuruda bulunan, yardım isteyen hemşerilerine destek oldu, iş olanakları sağladı.

1947 tarihinde emekliye ayrıldı. Bu tarihten sonra da Umumi Mağazalar, Türk Belediyecilik Derneği gibi kuruluşlarda etkin hizmetler verdi. 1966'da Ankara'da yaşamını yitirdi.

Ağın'dan yetişen vefalı ve aydın yöneticilerden olan Vehbi Çoker, yöreye ve yöre insanına olan ilgisini daima sıcak tuttu, değerli hizmetler verdi. Ankara'da çeşitli kuruluşlarda çalışan Ağın'lı arkadaşlarıyla birlikte kurdukları Fakir Öğrencilere Yardım Derneği (Bak, s: 64, 88) aracılığıyla, Ağın ve çevresinden yetişen fakir öğrencilere yardımda bulunarak onların yetişmelerine destek sağladı. Vehbi Çoker, on yıl süreyle bu derneğin başında bulundu ve Ağın, Arapkir, Ankara ve diğer okullarda, ilk okuldan yüksek öğrenime dek okuyan, ekonomik durumları kısıtlı, yöreden yetişen öğrencilere dernek desteğini sürdürdü.

Beş erkek, bir kız, altı çocuk babası olan Çoker, çocuklarını iyi yetiştirdi.

Kemal BAYTAŞ: Öğretmen Hasip Baytaş'ın oğlu olan Kemal Baytaş, 1928'de Ağın'da doğdu. Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi'ni bitirdi. Yedek subaylık hizmetinden sonra

Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünde işe girdi (1954). Sonra Ankara Çubuk Barajı İşletme Mühendisliği'ne atandı. Bu arada, Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü'nde "Yüksek İdarecilik ve İşletme" eğitimi gördü. Daha sonra Ankara Barajlar İşletme Müdürlüğü, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Daire Başkanlığı görevlerinde bulundu.

1973-1979 yılları arasında Turizm ve Tanıtma Bakanlığı Müsteşar Yardımcılığı, 1979-1982 yılları arasında da aynı bakanlıkta Müsteşar olarak görev yaptı. 1982'de emekil oldu. Aynı yıl içinde Türk Tanıtma Vakfı (TÜTAV) Yönetim Kurulu Başkanlığı'na seçildi. Halen bu görevde bulunuyor.

Ankara Üniversitesi Basın Yayın Yüksek Okulu ile Gazi Üniversitesi Turizm ve Meslek Yüksek Okulu'nda "Turizm ve Tanıtma" dersleri veren Baytaş'ın *Bir Bürokrat ve Devlet Baba* adlı anılarından oluşan bir de yapıtı var.

Kemal Baytaş, görevinde dürüst, işine ve mesleğine bağlı, yansız ve bilinçli çalışan bir yönetici ve bürokrat olarak hizmet verdi. Halen başında bulunduğu Tütav'ın da etkin olması için uğraş vermektedir. Bekâr olan Baytaş İngilizce bilmektedir.

Orhan Kemal YÜZBAŞIOĞLU: 1933'de Kilis'te doğdu. Ahmet Yüzbaşıoğlu'nun oğludur. 1957'de Siyasal Bilgiler Fakültesi'ni bitirdi. Yarışma sınavıyla Gümrük ve Tekel Bakanlığı'na Müfettiş Yardımcısı olarak girdi ve yine sınavla Müfettişlik'e yükseldi. Müfettişliği sırasında İstanbul'da yedek subaylık hizmetini yaptı.

1969'da bir yıl için gittiği Brüksel'de Avrupa Ekonomik Topluluğu (AET)nün "Gümrük Tekniği" üzerinde incelemeler yaptı. Yurda döndükten sonra, İstanbul Gümrükleri Başmüdürlüğü, Brüksel'de AET nezdinde Türkiye Daimi Delegasyonu Gümrük Müşavirliği görevlerinde bulundu. 1973-76 tarihleri arasında, Brüksel Üniversitesi'nde lisan dersleri aldı ve Avrupa Gümrük Tarihi konusunda "Lisans Üstü" programa katıldı. Yurda dönünce Bakanlık Başmüşavirliği'ne atandı.

1978-80 yılları arasında, Ankara İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi'nde, öğretim görevlisi olarak, Gümrük, Uluslararası Ekonomik Entegrasyon, Ekonomik Sorunlar konularında dersler verdi.

1980'de Ankara Dil ve Tarih, Coğrafya Fakültesi'nde "Fransızca Lisan Sınavı" verdi. Aynı yıl Turizm ve Tanıtma Bakanlığı Teftiş Kurulu Başkanlığı'na, 1980 yılında da Gümrük ve Tekel Bakanlığı Müsteşarlığı'na atandı. Bu görevden, 1984'de isteğiyle emekil oldu ve İstanbul'a yerleşti.

Fransızca bilen ve halen İstanbul'da özel bir şirkette üst yöneticilik yapan Orhan Yüzbaşıoğlu, evli ve bir çocuk babasıdır. Öğrencilik ve yöneticilik yılları başarıyla dolu geçen Yüzbaşıoğlu, çalışma hayatında sürekli bilgi dağarcığını zenginleştirerek kendini yenilemeyi amaç edindi. Böylece, hem meslek bilgisi güçlendi, hem de kendisi güçlü bir yönetici olarak üstlendiği görevlerde ve başına geçtiği işlerde başarı grafiğini yükseltti.

H. Güner ÖZMEN: 1940'da Ankara'da doğdu. Ailesi aslen Ağın'ın Koçan mahallesindendir. Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi'ni bitirdi. Bir süre Sarıoğlu ve Şefaattli Kaymakamlıklarında bulundu.

1968'de Emniyet Genel Müdürlüğü bünyesine geçti ve Ankara Şube Müdürlüğü ile Niğde ve Kayseri Emniyet Müdürlüğü görevlerini yaptı, P.E.M. Müdürlüğü ile Eğitim Daire Başkanlığında bulundu.

1993 yılı Temmuz'unda Emniyet Genel Müdür Yardımcılığı'na atandı. 1995 Mart'ında Ordu İli valisi oldu. Daha sonra 1996 Mayıs'ında Kilis valiliği'ne atandı. Halen bu görevi sürdürmekte olan Özmen, evli ve iki çocuk babasıdır.

Cem DUNA: Ağınlı "Duna Ailesi"nden Y. Müh. Rıza Duna'nın oğludur. 1947'de Ankara'da doğdu. 1968'de Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi'ni bitirdi ve 1969'da Dışişleri Bakanlığı'nda çalışmaya başladı. 1975-1979 yılları arasında Kopenhag Büyükelçiliği'nde Birinci Sekreter, ardından Lahey Büyükelçiliği'nde Başkâtip ve Müsteşar olarak görev yaptı. Bu arada, Amsterdam Üniversitesi'nde "Ekonomik Entegrasyon Teorisi" konulu master yaptı. 1979-1980'de Dışişleri Bakanlığı Genel Sekreter Danışmanı, daha sonra Uluslararası Ekonomik İşler Genel Müdürlüğü'nde Bölüm Başkanı oldu.

Sonra sırasıyla, Başbakan Özel Danışmanı (1980-1981), Cidde Büyükelçiliği'nde Müsteşar (1981-1982), Londra Büyükelçiliği'nde Müsteşar (1982-1985), Başbakan Dışişleri Danışmanı (1985-1988) olarak görev yaptı.

Cem Duna, bu son görevden, Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu (TRT) Genel Müdürlüğü'ne atandı ve bu yerde bir yıl hizmet verdi (1988-1989). Tarafsız bir kamu kurumu ve tüzel kişiliği olan, ancak karışanı, yol göstereni ve gelişigüzel eleştireni de çok olan bu riski büyük görevi Duna başarıyla yönetti ve bu başarısı onu Türkiye'de ve uluslararası alanda üne kavuşturdu.

Bu görevden sonra Cem Duna, Birleşmiş Milletler Cenevre Ofisi nezdinde Daimi Temsilci, Büyükelçi görevine atandı (1989-1991). Daha sonra, Avrupa Birliği nezdinde Daimi Temsilci, Büyükelçi oldu. 1995'de isteğiyle emekliye ayrıldı. Aynı yıl İstanbul'da, ortağı ve Yönetim Kurulu Başkanı olduğu "AB Danışmanlık ve Yatırım Hizmetleri A.Ş."yi kurdu. Duna, halen bu kuruluşun başında bulunmakta ve İstanbul'da yayınlanan günlük bir gazetede kendi uzmanlık konularına ilişkin makaleler yazmaktadır.

İngilizce ve Fransızca bilen Cem Duna, evli ve iki çocuk babasıdır.

Muammer NIKSARLI: 1948'de Ağın'da doğdu. Başkent Gazetecilik ve Halkla İlişkiler Yüksek Okulu'nu bitirdi. Çalışma hayatına Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü'nde memur olarak başladı. Daha sonra sendikal çalışmalara ve kooperatifçiliğe yönelen Niksarlı, Basın-İş Sendikası'nda Ankara Şube Başkanlığı ve Genel Başkanlık yaptı. Kent-Koop'un kurucuları arasında yer aldı, Sınırlı Sorumlu Batı - 89 Konut Yapı Kooperatifi Başkanı oldu.

1981-1991 yılları arasında, Türkiye'nin başta gelen yapı kooperatiflerinden olan Kent-Koop'un Genel Sekreterliği'ni üstlenen Niksarlı, 1991 yılı Mayıs ayından bu yana da Kent-Koop Genel Başkanı olarak görevini sürdürüyor.

Niksarlı, Türkiye Milli Kooperatifler Birliği'nin 29 Haziran 1997'de yapılan Genel Kurulu'nda da Genel Başkanlığa seçildi.

Evli ve iki çocuk babası olan Muammer Niksarlı, Ankara'da büyük bir kent konumuna ulaşan "Batıkent" adlı semtte, en etkin kuruluş olan Kent-Koop Genel Başkanlığı görevini di-
rayetle yürütürken Ağın'la, Ağınlı'larla ve Ağın'la ilgili derneklerle ve benzeri kuruluşlarla sıkı ilgisini de sürdürmektedir.

Mehmet AĞAR: 1951'de Ankara'da doğdu. Ailesi aslen Ağın'ın Başpınar mahallesindedir. 1973'de Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi'ni bitirdi. Asayiş Daire Başkan-

İlgi'na bağlı Cumhurbaşkanlığı Koruma Müdürlüğü'nde bir süre çalıştı. Daha sonra, Ankara İli Maiyet Memurluğu, İznik ve Selçuk Kaymakam Vekilliği görevlerinde bulundu. 1978'de Kaymakamlık kursunu bitirerek Torul ve Delice ilçelerinde kaymakamlık yaptı.

1980-84 yılları arasında İstanbul Emniyet Müdürlüğü I. Şube Müdür Yardımcılığı, Asayiş şube Müdürlüğü görevlerinde bulundu. Daha sonra İl Emniyet Müdür Yardımcısı oldu.

1988'de Ankara İl Emniyet Müdürü, 1990'da İstanbul İl Emniyet Müdürü olarak görev yaptı. 1992'de Erzurum Valiliğine atandı. 1993'de Emniyet Genel Müdürü oldu.

24 Aralık 1995'de yapılan Milletvekilleri Genel Seçimi'nde Elazığ'dan milletvekili seçilen Ağar, 1996 yılı başlarında kurulan 53. Koalisyon Hükümeti'nde Adalet Bakanı, üç ay sonra kurulan 54. Koalisyon Hükümetinde ise İçişleri Bakanı oldu. (Bak, s: 70)

1996 yılı sonlarında Susurluk'ta meydana gelen bir trafik kazası sonucu ülke gündemine gelen olaylar zinciri nedeniyle bakanlık görevinden istifa eden Ağar, halen Milletvekilliği görevini sürdürüyor. Ağar evli ve iki çocuk babasıdır.

T İ P D O K T O R L A R I

Dr. M. Kemal KÖSEOĞLU: 1926 yılında Ağın-Şenpınar'da doğdu. 1953'de İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi'ni bitirdi. Adana-Saimbeyli Hükümet Tabipliği'ne atandı.

Yedek subaylık hizmetinden sonra uzmanlık eğitimi gördü ve 1958'de İç Hastalıkları Uzmanı oldu. Sivas D.D. Yolları Hastanesi'nde Dahiliye Klinik Şefi olarak dört yıl çalıştı, ardından, mesleki bilgisini artırmak için 1962'de Almanya'ya gitti. 1968'de yurda dönerek özel muayenehane açtı.

1969-1979 yıllarında Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. Genel Müdürlüğü'nde hekimlik, başhekimlik ve sağlık müdürlüğü görevlerinde bulundu. Ayrıca, 1970 yılından beri Federal Almanya, İsviçre, Avusturya ve Hollanda Büyükelçilikleri Müşavir Hekimlik görevlerini yapıyor. 1979'da F. Almanya Devlet Başkanı tarafından LİYAKAT MADALYASI ile ödüllendirildi.

Evli ve iki çocuk babası olan Köseoğlu, çocuklarını da doktor olarak yetiştirdi. İyi Almanca bilen Köseoğlu, Ağın ve çevresinden yetişen ilk hekimlerdendir.* Doktor olduktan sonra Ağın'a her gidişinde, geniş kapsamlı olmasa da, sağlık taraması yaparak hemşerilerine yardımcı olmaya çalışır.

Dr. Hamit SOYLU: 1926'da Ağın'da doğdu. 1956'da İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi'ni bitirdi. Sandıklı Hükümet Tabipliği'ne atandı. Sonra Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Nöropsikiyatri Bölümü'nde uzmanlığını bitirerek "Psikiyatri Uzmanı" oldu.

* Not: Ağın'dan yetişen ilk doktor olan **Cenani CANSAGLAR**, yakın yöre Arapkir'de ve yurdun çeşitli yerlerinde doktorluk yaptı. İkinci doktor olan **Tevfik ÖZBEY**, Eskişehir Devlet Hastanesi'nde yıllarca Başhekimlik görevini üstlendi. Her ikisi hakkında geniş bilgi alma olanağımız olmadı.

Sırasıyla Ankara Numune Hastanesi'nde uzmanlık, Diyarbakır Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi Psikiyatri Anabilim Dalı Başkanlığı, Samsun Akıl Hastanesi Baştabipliği, Elazığ Akıl Hastanesi Başhekim Yardımcılığı görevlerinde bulundu. 1987 yılında emekliye ayrılarak Ankara'ya yerleşti. Halen Ankara'da oturan Dr. Hamit Soylu, evli ve üç çocuk babasıdır. Çocuklarını iyi yetiştirdi.

Dr. Nevzat İSPİR: 1928 yılında Ağın'da doğdu. Belediye eski başkanlarından Ekrem İspir'in oğlu olan Dr. Nevzat İspir, 1952'de İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi'ni bitirdi. Ankara Hastanesi'nde Göz Hastalıkları üzerinde ihtisas yaptı ve "Uzmanlık Belgesi" aldı.

İlk görevi Elazığ Trahom Savaş Başkanlığı ve Devlet Hastanesi Göz Hekimliği görevleri oldu. Bu görevleri yürütürken, 1968-1969'da Fransız Hükümeti'nden sağlanan CİF BUR-SU'ndan yararlanarak, görgü ve bilgisini artırmak amacıyla Fransa'ya gitti. Dönüşünde aynı görevleri yürüttü. Sonra Elazığ Sosyal Sigortalar Hastanesi Göz Hekimliği (1970-1975), Bursa Sosyal Sigortalar Hastanesi Göz Hekimliği görevlerinde bulundu (1975-1982).

1982 yılında isteğiyle emekliye ayrıldı. Emeklilik süresinde Bursa'da açtığı özel muayenehanede serbest göz hekimliği çalışmalarını sürdürüyor.

Bekâr olan Dr. Nevzat İspir Fransızca bilmektedir.

Dr. A. Vâkıf ÖZKUL: 1935 yılında Ağın'da doğdu. Girdiği üniversite sınavında ilkin Ankara Veteriner Fakültesi'ni kazandı ve bir yıl bu fakültede öğrenim gördü. Ertesi yıl yeniden girdiği sınav sonunda Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi'ni kazandı.

Tıp Fakültesi'ni bitirdikten sonra Ankara Merkez Hükümet Tabibi olarak iki buçuk yıl görev yaptı. Sonra uzmanlık için ayrıldı. Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Psikiyatri Kliniği'nde uzmanlık yaptı. Sonra, Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Psikiyatri Kliniği'nde Psikoterapi eğitimi gördü. 1970-1971 yıllarında İzmir Askeri Genel Hastane'de yedek subaylık yaptı. Daha sonra sırasıyla Ankara Ruh Sağlığı Dispanseri doktorluğu, Sosyal Hizmetler Akademisi Öğretim Görevlisi, Aydın Sağlık Müdürlüğü, İstanbul Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesi Baştabip Yardımcılığı, Manisa Akıl Hastanesi Baştabipliği görevlerinde bulundu.

Son görevinden ayrılıp politik hayata girdi. Manisa Halkçı Parti İl Başkanlığı yaparken, 1983 Milletvekilleri Genel Seçimi'nde Manisa'dan aday oldu. Liste başı olduğu halde Askeri Yönetim'ce veto edildi.

Daha sonra Elazığ Akıl Hastanesi Hekimliği, Ankara Ruh Sağlığı Dispanseri Baştabipliği ve Ankara Büyükşehir Belediye Hastanesi Doktorluğu görevinde bulundu. Bu son görevden 1996 Ağustos ayında isteğiyle emekliye ayrıldı. Halen Ankara'da özel muayenehanesinde mesleğini sürdürmektedir.

Dr. Vâkıf Özkul, meslek yaşamında hastalarına gösterdiği sıcak ilgi ve sevecenlik kadar, Ağın'a ve hemşerilerine de ilgisini sıcak tutmaktan ve yardım etmekten geri durmadı.

İkinci kez, 1991 yılı Eylül ayında arkadaşlarıyla birlikte kurduğu Ağın Kültür ve Dayanışma Derneği'ni ve bu derneğin yayın organı AĞIN DÜŞÜN VE SANAT DERGİSİ'ni yaşatmak, nitelikli ve etkin kılmak için daima özveri de bulundu, her türlü güçlüğü göğüsleyerek titizlikle çalıştı. Emekli olduktan sonra dernek ve dergi çalışmalarına daha geniş zaman ayırmaya başladı.

İki yıl sonra İstanbul'a yerleşti. Fransızca'dan çeviriler, Osmanlıca'dan bugünkü dile uyarlamalar yaptı. Araştırma ve incelemeye dayalı yazılar yayınladı. Türk Dil Kurumu üyesi olarak yararlı çalışmalar yaptı. Bir kalp krizi sonucu 1996'da İstanbul'da hayata gözlerini yumdu.

Nuri Onat, kalemi elinden düşürmeden yazdı. Bir öğretmen olarak, okuyucuyu bilgilendirmeyi amaç edinmişti. Yazıları ilgiyle izlendi. Onat, seçtiği Atatürkçü düşüncede, uygar ve temiz toplum, çağdaş hukuk ve dünya görüşü çizgilerinden sapmadan, ödün vermeden, saygın kişiliğini, olumsuz dış etkilere karşı koruyarak, görüş ve düşüncelerini açıklıkla belirten, savunan aydın bir öğretmen ve yazar olarak onurla yaşadı.

Yapıtları: 1) Uğurlu Tatil - 1976. 2) Gazi Mustafa Kemal'in Sonbahar Gezileri (Günümüz Türkçesiyle) - 1984. 3) Abdullah Lütü Bey (Ağın Dergisi'nde dizi halinde yayınlandı. Sayı: 29-40) - 1994.

Kemal Zeki GENCOSMAN: 1914 yılında Ağın'da doğdu. Ankara Hukuk Fakültesi'ni bitirdi ve gazeteciliğe başladı. Vatan, Akşam, Ulus, Dünya ve Cumhuriyet gazetelerinde çalıştı. Ulus'un Anadolu yayını niteliğinde olarak 1945'de Sivas'ta çıkmaya başlayan Ülke gazetesinde başyazarlık yaptı. Ankara Ajansı'nda çalıştı, Bayrak dergisini çıkardı, İsviçre'de Basın Ateşeliği'nde bulundu.

Ulus'taki sütununda yazdığı günlük fıkraları, araştırma ve inceleme ürünü yazılardı. Bölgelerimize yaptığı gezilerle ilgili fotoğraflı repörtajları ilgi odağı olmuştu. (Bak, s: 158-163) Ayrıca, 1970 şubat'ında TRT-1'de sunduğu ve kendisinin hazırlamış olduğu "Geçmiş Zaman Olur ki" ve Atatürk'ün fikirlerini ve eserlerini konu alan "Beni Hatırlayınız" programları (Bak, s: 68) çok ilgi ve izleyici toplamıştı.

Fransızca ve İngilizce bilen Kemal Zeki, gazete ve TV. çalışmalarından başka değerli eserler de verdi. 1982'de İstanbul'da yaşamını yitirdi.

Kemal Zeki, yazılarında Atatürk ilkelerini, Cumhuriyet'in erdemlerini sürekli savundu. Sosyal adaletin, toplumun her kesimine eşit yayılmasını, uygar Batı toplumundan kopma olmamasını yazılarına ana tema olarak seçti.

Eserleri: 1) Atatürk Ansiklopedisi, 10 cilt (Niyazi Ahmet Banoğlu ile birlikte) - 1971. 2) Bir Cumhuriyet Doğuyor - 1976. 3) İhtilâl Meclisi - Devleti Kuran Meclis - 1980. 4) Altın Yıllar - 1981.

Osman GÜLER: 1919'da Ağın-Şenpınar'da doğdu. Sivas Öğretmen Okulu'nu bitirdi ve dört yıl Beyelması köyünde ve Ağın'da ilk okul öğretmenliği yaptı, sonra Ankara Gazi Eğitim Enstitüsü Türkçe-Edebiyat bölümü'nden mezun oldu (1944). Sırasıyla Muş, Oltu ve Karacabey Orta Okulları'nda Türkçe öğretmenliği ve okul müdürlüğü yaptı. Sonra Ankara'ya atandı. Kalaba Orta Okulu'nda müdür ve Türkçe öğretmeni iken Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü'nü bitirdi. Son görev yeri olan Yenimahalle Mustafa Kemal Lisesi'nden 1977'de emekliye ayrıldı. 1997'de Ankara'da yaşamını yitirdi.

Emeklilik yıllarını Ankara'da geçirdi. Torunlarını eğitmek, şiir ve yazılarını yazmak başlıca uğraşları arasındaydı. Bundan başka, görevde iken ve emekli olduktan sonra Ağın ve çevresinin, özellikle doğup büyüdüğü Şenpınar'ın kültürel etkinlikleri ve sorunlarıyla yakından ilgilendi. Dernek kurdu, Hakko adıyla dergi çıkardı. Bunlardan daha önemlisi, Osman Güler, duygularını akıcı bir dil ile dizelere aktaran, güzel deyişler yazan duyarlı bir ozandı. Şiirlerinde aşkı, sevgiyi, dostluğu ve yaşam için kalıcı güzellikleri coşkuyla dile getirdi.

Hüsnü AYDOĞMUŞ: 1922'de Ağın'da doğdu. Akçadağ Köy Enstitüsü'nü bitirdi. İlk görev yeri Ağın'ın Bahadırlar köyü. Burada, eşiyle birlikte 18 yıl öğretmenlik yaptı. Daha sonra Elazığ'ın 27 Mayıs İlk Okulu'na atandı. Buradan Yücel İlk Okulu'na geçti.

1972 yılında emekli olan Hüsnü Aydoğmuş, emeklilik yıllarını Ağın'da özel işlerinin yanında ve dostları arasında geçiriyor.

Aydoğmuş, yıllardan beri şiirle haşır neşir. Ağın Dergisi'nde 4. sayıdan başlayarak şiirleri yayınlanıyor. Henüz yayınlanmamış yüzün üstünde şiiri var. Manzum öyküden deyişlere dek, ölçülü ve uyaklı, her türde yazıyor. Çevresinden seçtiği konuları özenle işliyor.

Hüsnü Aydoğmuş'un 1949 doğumlu oğlu **Günerkan AYDOĞMUŞ**'da babası gibi yazınla ilgilenmekte, çeşitli dergi ve gazetede şiir, öykü ve makale yayınlamaktadır. Ayrıca, (Ak Topraklar Üzerinde Bir İlçe: AĞIN - 1992) adlı ve folklor içerikli bir de yapıtı vardır.

N. İsmail BEYDEMİR: 1925 yılında Ağın'da doğdu. Arapkir Orta Okulu'nu bitirdi. Müziğe olan ilgisi nedeniyle Konservatuvar'a girmek için uğraş verdi, sonuç alamayınca pratik müzik çalışmaları yaptı ve düğünlerde çalıştı.

1946'da asker oldu. Girdiği Bando Sınıfı'nda müzik bilgisini ilerletti. Askerlikten sonra bir süre Adana Halkevi'nde Müzik Kolu Başkanlığı yaptı. 1958/1968 yılları arasında müziği ticari olarak icra etti.

Değişik kurumlarda çeşitli işlerde çalıştı. Son işyeri D.D. Yolları'na Adana'da girdi, 1968'de Malatya'ya atandı. 1979'da Sicil Şefi olarak buradan emekli oldu.

1981 yılından bu yana Ağın ve çevresi folklorunu araştırıyor. 500 sayfayı aşacak ölçüde derlemeler yaptı. Ayrıca, Ağın Dergisi'nde sürekli yayınlanan yazı ve şiirleri hazırlıyor.

Beydemir, Ağın'ın âşığı bir kişi. Yöre insanını kucaklayan, çevre için yapılan iyi şeylere, kazanılan değerlere sevinen, yitirilen değerler için içi burkulan, yokluk ve olumsuzlukla durmadan savaşımlar veren, yüreği sevgi ve iyilik dolu bir insan. Tüm yazı, destan ve şiirlerinde yörenin ve yöre insanının kokusu, tadı ve sıcaklığı vardır.

Diyarbakır Üniversitesi Sağlık Fiziği Bölümü mezunu, İsmail Beydemir'in 1965 doğumlu oğlu **Savaş BEYDEMİR** de güzel sanatların "fotoğrafçılık" dalında çalışmalar yapıyor. Adana'da açtığı 40 resimden oluşan sergisini Diyarbakır Atatürk Kültür Sarayı ile Ağın Kültür ve Sanat Şenlikleri'nde de yineledi. Babası gibi şiir de yazan Savaş, bu alanda da güzel örnekler veriyor.

Mehmet ERGÖNÜL: 1926'da Ağın/Beyelması'nda doğdu. Malatya Lisesi'ni bitirdi, Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih, Coğrafya Fakültesi üçüncü sınıfına dek okudu.

Sümerbank'ın Malatya fabrikasında ve Ankara'da Genel Müdürlüğünde uzmanlık ve müdürlük görevlerinde bulundu. "Sümerbank Marşı" yarışmasında birincilik ödülü aldı. 1990'da emekliye ayrıldı.

Evli ve iki çocuk babası olan Ergönül, halen İstanbul'a yerleşmiş bulunuyor. Son yıllarda resim çalışmalarını da uğraşları arasına aldı.

Şiir Kitapları: 1) Beklediğim Kuşlar - 1960. 2) Seher Yeli - 1996.

Ergönül, özen içinde coşkulu, ince ama buruk, içe kapanık şiirlere imza atan bir duygu ozanı. Canından koparak sonsuzluğa giden ve yaşamında derin, acılı izler bırakan yitirdiği canlar, onun yüreğine çöken yara ve sızılarının kabuk bağlamasına, küllenmesine aman ve zaman

Nihat Asyalı, oyunlarında çoğunlukla toplumsal içerikli konulara ağırlık veriyor. Toplumdaki dirliği ve uyumu pekiştirici çizgiden ayrılmıyor. Kitlesel ilgi ve dayanışmayı ayakta tutmaya ve sendikal gelişimi güçlendirmeye yönelik imajlar üzerinde duruyor.

Evli ve bir çocuk babası olan Asyalı İngilizce biliyor.

Adnan BİNYAZAR: 1934'de Diyarbakır'da doğdu. Dicle İlk Öğretmen Okulu'nu ve Ankara Gazi Eğitim Enstitüsü Edebiyat Bölümü'nü bitirdi. Çorum'da ve Maraş'ta bir süre Türkçe-Edebiyat öğretmenliği yaptı. Sonra Hacettepe Üniversitesi Temel Bilimler Yüksek Okulu Türkçe Bölümü'nde görev aldı. Burada "Okuma ve Yazma Tekniği" adlı bir ders okuttu. 1972'de bu ders öğretim programından kaldırıldı. Binyazar da Türk Tarih Kurumu'na geçti. Bu yerde bir yıl çalıştı, sonra Gazi Eğitim Enstitüsü Yabancı Diller Okulu Türkçe Öğretmenliğine geçti. Daha sonra Kültür Bakanlığı Tanıtma ve Yayınlar Dairesi Başkanlığına atandı (1978). Ulusal Kültür ve Çeviri dergilerinin sorumlu yönetmenliğinde bulundu.

İlk yazısını, 17 yaşında, Diyarbakır'da çıkan (Kara Amid) dergisinde yayımlayan Binyazar, başarısını deneme-eleştiri türünde elde etti. Dede Korkut öykülerinden başlayarak inceleme dalında da birkaç eser verdi.

Halen çalışmalarını Almanya'da sürdüren Adnan Binyazar, edebiyatın, sanatsal yapısı kadar, toplumsal işlevinin de etkin olmasından yanadır. Yaşadığımız toplumsal dengesizliğin, bireylerin bilinçli atılım ve girişimleriyle giderileceği inancındadır.

Yapıtları: 1) Dedem Korkut'tan Öyküler-1972. 2) Toplum ve Edebiyat - 1972. 3) Atatürk Yolunda Kırk Yıl (1933 - 1973) - 1973. 4) Aşık Veysel - 1973. 5) Dedem Korkut - 1973. 6) Türk Dilbilgisi (E. Özdemir'le birlikte) - 1975. 7) Türkçe Kompozisyon (E. Özdemir'le birlikte)-1975. 8) Kültür ve Eğitim Sorunları - 1976. 9) Yazın ve Bilim Dilimiz - 1978. 10) Ağıt Toplumu - 1979. 11) Bir Devrim Eri - 1979. 12) Yazma Sanatı ve Kompozisyon - 1983. 13) Türk Dilinde 25 Ünlü Eser - 1994. 14) 15 Türk Masalı - 1995.

Yılmaz ONAY: Babası Cevat Onay'ın öğretmenlik yaptığı Gaziantep'in Üçkubbe köyünde 1937'de doğdu. İstanbul Teknik Üniversitesi İnşaat Fakültesi'ni bitirdi. Bir süre Bayındırlık Bakanlığı'nda çalıştı, sonra Tübitak Yapı Enstitüsü'ne geçti. Emekliye ayrıldığı 1980 yılına değin bu yerde çalıştı.

Yılmaz Onay, meslek çalışması yanında tiyatro ile ilgisini aralıksız sürdürdü. Sinema Tiyatro Derneği, Ankara Sanat Sahnesi gibi kuruluşlarda önce oyuncu, sonra yönetmen olarak çalıştı. İlk rejî denemesi, Ankara Sanat Tiyatrosu'nda sahnelediği B. Brecht'in "Hitler Rejîmi'nin Korku ve Sefaleti"ydi. Beşinci akşamında 12 Mart Yönetimi yasakladı.

Onay, Çağdaş Sahne'nin kurucuları arasında yer aldı. Nazım Hikmet'in "Yusuf ile Menofis"ini, Nihat Asyalı'nın "Grev"ini sahneledi. Emeklilik sonrası yönetmenliğe ve yazarlığa ağırlık verdi. Yazdığı oyunların bir kısmını yurtiçinde ve yurtdışında sahneledi. 1992'de İstanbul'a yerleşti. Halen İstanbul Devlet Tiyatrosu'nda rejîsör olarak çalışmakta, yazı ve çeviri çalışmalarını da sürdürmektedir.

Onay, tutucu yönetimlerin tiyatro kapamak, yayın yasaklamak gibi çağ dışı baskılarına karşın, savunduğu tutarlı görüşlerden ödün vermeden çalışmalarını sürdürerek, tiyatro ve sanat alanında kendi yapıtı ve çeviri olmak üzere eserler de meydana koydu.

Aldığı Ödüller: 1) 1974'de "Grev" yönetmeni olarak Ankara Sanat Kurumu, İşçi Kültür Derneği ve Ulvi Uraz ödülü. 2) 1981'de "Küçük Adam Ne Oldu Sana?" oyununun uyarılama yönetmeni olarak Ankara Sanat Kurumu Rejî ödülü. 3) "Dev Masalı" adlı oyunu TOBOV oyun yarışmasında üçüncülüğü paylaştı. 4) "Sanatçının Ölümü" adlı oyunu TOBOV oyun yarışmasında üçüncülük ödülü aldı.

Tiyatro Yapıtları: 1) Tren Gidiyor - 1984. 2) Bu Zamlar Bana Karşı. 3) Dev Masalı. 4) Arafta Kalanlar. 5) Karagöz'ün Muamması. 6) Sanatçının Ölümü. **Tek Kişilik Oyunlar:** 7) Karadul Efsanesi-Hücre İnsanı-Prometheia - 1994. 8) Yazılar Filmatik (Roman) - 1994. **Çeviriler:** 9) Sonuncular (M. Gorki) - 1985. 10) Mariana Pineda (F. G. Lorca) - 1985. 11) Bir Halk Düşmanı (H. Ibsen) - 1985. 12) Edebiyat Bilimi (G. N. Pospelov) - 1985. 13) Epik Tiyatro (M. Kesting) - 1985. 14) Tiyatro Çalışması - Derleme (Berliner Ensemble) - 1995. 15) Brecht'le Yaşamak - 1985.

Teknik Yapıtları: 16) Binalarda Taşıyıcı Sisteme Ait Giderlerin Analiz ve Tahlil Hesapları İçin Yöntem - 1973. 17) Yığma Binalarla Karkas Binaların Taşıyıcı Sistem Giderleri Yönünden Karşılaştırılması - 1975.

Prof. Zafer GENÇAYDIN: 1941'de Ankara'da doğdu. Akçadağ İlk Öğretmen Okulu'nu 1959'da bitirdi. Üç yıl ilk okul öğretmenliği yaptı. Sonra Ankara Gazi Eğitim Enstitüsü Resim-İş Bölümü'ne girdi, 1965'de bitirdi. Öğretmen okullarında altı yıl resim öğretmenliği yaptı.

Kazandığı bir bursla Almanya-Berlin Güzel Sanatlar Yüksek Okulu'nda ve ünlü ressamların atelyelerinde resim öğrenimi gördü. Mesleğiyle ilgili olarak iki sömestrlik görsel iletişim semineriyle Almanya, İtalya ve Fransa'da müze, galeri ve sanat eserlerini inceleme ve araştırma gezilerine katıldı. 1978'de yurda dönerek bir süre Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi'nde öğretmenlik yaptı, sonra Hacettepe Üniversitesi'ne geçti. Güzel Sanatlar Fakültesi'nde görev aldı. 1986'da Yar. Doçent, 1987'de Doçent, 1994'de Profesör oldu. 1994 yılından itibaren 3 yıl süre ile aynı fakültenin Deranlık görevini sürdürdü.

Zafer Gençaydın, mesleğinde ve sanat yaşamında yükselen bir çizgi izledi. Resimlerinde işlediği konular, sanat çevrelerinde ilgi görmektedir. Açtığı ve katıldığı sergilerle kazandığı ödüller bunun açık kanıtıdır.

Aldığı Ödüllerden Birkaçı: 1) 1979'da Gazi Eğitim Enstitüsü büst yarışması I. ödülü. 2) 1980'de Devlet Resim ve Heykel Sergisi resim ödülü. 3) 1983'de METEKSAN Desen Yarışması büyük ödülü. 4) 1982'de TPAO Atatürk Resimleri ve Kurtuluş Savaşı Resim Yarışması II. ödülü. 5) 1987'de Sanat Kurumu Yılın Sanatçısı ödülü. 6) 1988'de Devlet Resim ve Heykel Sergisi resim ödülü. 7) 1991'de DYO Resim yarışması ödülü. 8) 1991'de Devlet Resim Sergisi I. ödülü.

Yayınları: 1) Güzel Sanatlar Eğitimi (Arkadaşlarıyla birlikte) 1987 2) Desenler (M. Ayaz'la birlikte) - 1987. 3) Orta okul ve Liselerde sanat eğitimi - 1993 (Ayrıca, Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi yayınlarında 5 araştırma ve inceleme yazısı, "Sanat çevresi" ile çeşitli dergi ve bültenlerde resim sanatına ilişkin çok sayıda makale.)

Açtığı, Katıldığı Sergilerle Yapıtlarının Bulunduğu Yerler: 1970-1997 arası açtığı 25 kişisel sergiye adını yazdı. 1974-1997 yılları arası 30 uluslararası sergide, 1964-1997 yılları arası çok sayıda yurtiçi sergide resimlerini sanatseverlere sundu. Resmi ve özel birçok kuruluşun sanat koleksiyonunda, 11 yabancı ülkenin özel koleksiyonunda resimleri yer aldı.

Yurtiçinde Devlet tarafından açılan Resim ve Heykel sergileriyle çeşitli resmi ve özel kuruluş tarafından açılan yarışmalarda **Jüri Üyeliği** yaptı.

Ahmet SAMUR: 1945'de Ağın'da doğdu. Diyarbakır Öğretmen Okulu'nda birinci yıl biterken hastalanarak tedavi gördü. Sağaldıktan sonra İstanbul-Ortaköy İlk Öğretmen Okulu'na girdi ve 1966'da burayı bitirerek İstanbul-Gaziosmanpaşa Küçükköy Cemal Gürsel İlk Okulu'na atandı. Bu okulda 15 yıl çalıştıktan sonra isteğiyle Bakırköy 50. Yıl Ahmet Merter İlk Okulu'na atandı. 1992'de bu okuldan emekli oldu.

İstanbul'da oturmakta olan Samur, Ağın'la sıcak ilişki içinde bulunuyor. Ağın ve çevresinin, Eğin yöresinin halk oyunları üzerinde yaptığı incelemeleri değerlendiriyor, oyun ekipleri kurarak çalışmalarını, yaz aylarında yörede düzenlenen Ağın Kültür ve Sanat Şenlikleri'nin içinde

dek taşıyor. Eski düğünlerin coşkulu havasının özlemi içinde olan yöre insanına, özenle hazırlanmış müzik şöleniyle güzel dakikalar yaşıyor.

Ayrıca, Ağın ve çevresiyle ilgili kültür etkinlikleri çerçevesinde, İstanbul ve Ağın'daki dernek üyesi sanatsever dostlarıyla birlikte, çeşitli televizyon kanallarında programlar yaparak Ağın'ı tanıtmaya yardımcı oluyor.

Samur, meslek çalışmaları yanında şiir, müzik, folklor, spor gibi değişik alanlarda etkin çalışmaları olan bir kişi. Şiirlerini çoğunlukla halk ozanı deyişleri gibi yazıyor ve yöreye özgü sözcüklerle bezeyerek onlara değişik bir ritm kazandırıyor. Bugüne değin yazdığı şiirlerden bir bölümünü, yayına hazırladığı yeni bir kitapta topladı.

Rüştü ASYALI: 1947'de Ankara'da doğdu. 1970'de Ankara Devlet Konservatuvarı Tiyatro Yüksek bölümü'nü bitirdi. Aynı yıl Devlet Tiyatrosu'na girdi ve çalışmaya başladı. Küçük yaştan beri Ankara Radyosu Çocuk Saati'nde görev yapan sanatçı, 1968-1972 yılları arasında "Keloğlan" dizilerini canlandırdı. Ayrıca, radyo programlarında oyuncu, sunucu ve yönetmen olarak görev yaptı. Asyalı, halen Devlet Tiyatroları'nda görevini sürdürmektedir. Bunun dışında, şu görevleri de yürütmektedir:

- * Devlet Tiyatroları Sanat ve Yönetim Kurulu Sanatçı Temsilciliği üyeliği,
- * Devlet Tiyatroları Vakfı Yönetim Kurulu Başkanlığı,
- * Seslendirme Sanatçıları Derneği Başkanlığı.

Rüştü Asyalı, sanatçı ve yönetmen olarak bugüne değin birçok başarılı oyuna imzasını attı.

Rol Aldığı Oyunlar: Gözlerimi Kapatım-Vazifemi Yaparım, Kurban, Şen Kadınlar, Keşanlı Ali Destanı, Kılıç ve Ney, Fil Adam, Mediha, Düşler Yolu.

Yönettiği Oyunlar: Masal Var-Masalcık Var, Ah Şu Gençler, Kanlı Nigâr, Ölümsüzler, Baharı Yaşamak, Sinan, Yunus Diye Göründüm*, Kendi Gökyüzümüz, Eski Fotoğraflar, Soruşturma.

Asyalı, tiyatrodaki oyunculuk ve yönetmenlik çalışmalarının yanında Türk sineması'nda "Keloğlan" tiplmesiyle de haklı bir üne kavuştu. Filmlerinin değişik versiyonları, yıllardan beri beyaz perdede ve televizyon ekranlarında güncelliğini koruyor. Bundan başka Asyalı, kendine özgü tok sesi ve başarılı diksiyonuyl, radyo, televizyon ve beyaz perdede temsil, konulu ve belgesel film ve oyun gibi çok değişik alanlardaki "seslendirme"siyle de ünlüdür. Sinema ve televizyon için senaryolar da yazan Asyalı, ülkenin sanat etkinliklerine önemli katkıları olan bir sanatçıdır.

Bünyamin CUMURCU: 1951 yılında Ağın-Beyelması köyünde doğdu. Tunceli İlköğretmen Okulu'nu 1972'de bitirdi. Rize, Şırnak ve Elazığ'da öğretmenlik yaptı. Halen Elazığ Fırat İlkokulu'nda öğretmenlik görevini sürdürmektedir.

Resim çalışmalarına 1985'de başlayan Bünyamin Cumurcu, sanatındaki ve tekniğindeki gücü doğadan alıyor. Köy okullarında çalıştığı 16 yıl içinde doğa ile başbaşa yaşaması, onun resimlerinde renk armonisini çeşitlendirdi. Bu armoninin en belirgin yansımasını taşlardan alacağına inanan sanatçı, değişik renkteki taşları kendi tekniğiyle işleyerek, ilgiyle izlenen eserler meydana getirdi.

1992 yılından bugüne değin Elazığ'da altı, Ağın'da üç, Ordu'da iki sergi, Ankara-Bursa-Malatya-Şanlıurfa ve Keban'da birer sergi olmak üzere 16 kez açtığı sergiler ilgiyi artırdı. Cumurcu'nun çalışmalarına etkinlik getirdi.

* **Not:** "Yunus Diye Göründüm" oyunu, ağabeyi Nihat Asyalı'nın çok beğeni toplayan eserlerinden biridir ve Türkiye dışında da sahnelenmiştir (Bak, s: 289)

Erdal YAZICI: 1953'de Ağın'da doğdu. Kasım 1985'de Açık Öğretim Ön Lisans'tan mezun oldu. Yazıcı, öğretmenliğe Rize-Çayeli Erenler köyünde başladı. Daha sonra, İstanbul-Eyüp Emniyettepe ve Bakırköy M. Eravutmuş okullarında görev yaptı. Son görev yeri Çoban Çeşme Okulu'ndaki görevini sürdürüyor.

Erdal Yazıcı, 1977 yılından beri sanatsal bir uğraş olarak benimsediği **Fotoğrafçılık** üzerindeki çalışmalarını yoğunlaştırdı. 1983'de bir arkadaşıyla birlikte bir laboratuvar oluşturdu. Sonra, İstanbul Fotoğraf, Sinema Amatörleri Kulübü'ne (*İFSAK*) üye oldu. "İnsan ve Yaşamı"nı ana konu olarak seçen sanatçı, çalışmalarını gerçek yaşam üzerinde yoğunlaştırıyor. 1985'den başlayarak fotoğrafları ve foto-röportajları, ulusal ve uluslararası birçok gazete, dergi ve kitaplarda yer alıyor.

Yazıcı, halen fotoğraf ve foto-röportaj çalışmalarını, gezi ve coğrafya dergisi ATLAS'ta sürdürmektedir.

Fotoğraf Sergileri: 1) Yaşamdan Yansımalar - 1989 Edirne, İstanbul. 2) El emeği, göz nuru - 1989 İstanbul, 1990 Bursa. 3) Bir Yaprak Dökümü Öyküsü (Kaybolan zanaatlar) - 1993 İstanbul, Bursa, Edirne, Ankara. 4) İpekböceği ve İnsan (Bursa metropolünün hızlı ve çarpık büyümesi, yörede üretimin değişikliğe uğraması, İpekböceğinin yok olması) - Bursa. 5) Yarınımız, Umudumuz Çocuklar - Kasım 1995 İstanbul, sonraki yıllarda Bursa, Adana. Ayrıca, bu sergiden seçtiği resimleri, aynı ad altında bir albümde toplayarak yayınladı.

Yazıcı'nın, Ağın ve çevresiyle ilgili olarak gazete ve dergilerde yayınlanan foto-röportajları da vardır (Bak, s: 55).

BELEDİYE'DE İZ BIRAKANLAR

Ağın'da Belediye Örgütü'nün kuruluşundan 1997 yılına değin, 9 Belediye Başkanı hizmet verdi. Bu Başkan'ların adlarıyla görev sürelerini kitabımızın 99. sayfasında sunmuştuk. Başkanların tümü, Ağın gibi küçük bir ilçenin kısıtlı olanakları göz önüne alındığında, başarılı hizmetler verdiler. Biz burada "Ağın'ın İlkleri" bölümünde adları geçen dört başkan tanıtmaya çalışacağız.

Sadık GENÇOSMAN: 1875'de Ağın'da doğdu. Ağın'da 1927'de kurulan Belediye'de ilk Başkan olarak görev yaptı, Ağın'a ve Ağınlı'lara hizmet verdi. (Bak, s: 98-99) On yıla yakın bir süre görev yapan Sadık Gençosman, örgütün kaldırılması üzerine 1935'de görevden ayrıldı. Ağın'da arkadaşları ve dostları arasında yaşamını sürdürdü ve 1953'de hayata veda etti.

Ekrem İSPİR: 1901'de Harput'ta doğdu. Ağın Rüştüyesi'nde öğrenim gördü. Ağın'da ikinci kez kurulan Belediye'de 6 Kasım 1947-27 Mayıs 1960 tarihleri arasında 12 yılı aşkın bir süre Başkan'lık yaptı.

İspir, Ağın'da Belediye Başkanlığı yaptığı süre içinde ve bu sürenin dışında, Ağın'a ve Ağınlı'ya hizmet verdi. Yeni kurulmuş olan Belediye'nin örgütlenmesini sağladı. Orta Okul Yaptırma Derneği'yle, Cami Yaptırma ve Onarım çalışmalarına* ve çay köprüsü yapımına destek sağladı. Evinin konuklara açık olması nedeniyle, Ağın'a gelen devlet ve hükümet görevlileriyle diğer konukları ağırladı.

27 Mayıs 1960 Askeri Yönetimi İspir'i görevden aldı. Ağın'da yaşamını sürdüren İspir, 1979'da hayata veda etti. Beş çocuk babasıydı ve çocuklarını iyi yetiştirdi.

* **Not:** Bu kitabın 59. sayfasında yer alan (1901 - Ağın/Uzungil Camisi yapıldı.) paragrafında, cami yapımına destek veren kişiler arasında adı geçen Ekrem İspir, yapıma değil de, sonraki yıllarda gerçekleştirilen onarım çalışmalarına destekte bulunmuştur.

Şemsettin KORKMAZ: 1925'de Ağın'da doğdu. İlk öğrenimini Ağın'da, orta okulu Arapkir'de bitirdi. Bir süre Ağın'da işlerinin başında bulundu, bir süre de ticaretle uğraştı.

1960 Askeri Yönetimi'nin ardından, 1963'de yapılan yerel seçimlerde Ağın Belediye Başkanı seçildi ve beş yıl Ağın'a hizmet verdi. Görev süresi içinde Ağın elektriğe kavuştu, su şebekesi çalışmaya başladı, yazlık sinema açıldı, yörede keçi beslenmesi yasaklandı ve Ağın Halk Kitaplığı açıldı. (Bak, s: 66-67)

1968'de yapılan seçimlerde Korkmaz görevden ayrıldı ve eskiden yürüttüğü işlerinin başına geçti. 1996 yılında hayata gözlerini yumdu.

Sadi KAPISIZ: 1934 yılında Ağın'da doğdu. (Mimar Sinan Üniversitesi) Güzel Sanatlar Akademisi Yüksek Resim Bölümü'nü bitirdi. Bir süre Tercüman, Yeni İstanbul, Milliyet, Hürriyet-Hürgün, Cumhuriyet Gazeteleriyle bu gazeteler tarafından yayınlanan çeşitli dergilerde ressamlık, sanat yönetmenliği, yazı işleri müdürlüğü ve muhabirlik yaptı.

Sanat çalışmalarına ağırlık vermek için 1973 yazında Ağın'a döndü. Burada çalışmalarını sürdürürken, "Yerel Seçimler"e girdi ve 7 Kasım 1973'de Ağın Belediye Başkanı seçildi.

Genç, çalışkan, bilgi dağarcığında kentsel plan ve projeler olan Kapisız, Ağın'a hizmet vermeye koyuldu. Belediye'nin kısıtlı bir bütçesi vardı, ama o yıllarda Baraj Göl Alanı için yapılan istimlakten Belediye payına yeterli meblağ aktarıldı. Kapisız, bu parayı ilçe hizmetleri için değerlendirdi. Bir bölümünü altyapı çalışmalarına, bir bölümünü de geleceğe dönük yatırım olarak, kurulacak olan "Deri Fabrikası" ortaklığına kullandı. Kısa sürede Ağın'ı, bir Anadolu kasabası görünümünden, modern kent görünümüne ulaştırmaya çalıştı. İleriki yıllarda, Belediye bütçesinin kısıtlı olanaklarını zorlayarak, programladığı çalışmalara hız vermeye yöneldi.

Ağın'ın hizmet bekleyen daha çok işleri vardı. Ancak, 12 Eylül 1980 Askeri Yönetimi, Türkiye'deki bütün Belediye Başkanları gibi, Sadi Kapisız'ı da görevden aldı.

Kapisız, görevden vakitsiz ayrılışı sonucu Ağın'a yeterince hizmet verememenin burukluğu içinde, halen İstanbul'da oturmakta ve kendisinin kurup kotardığı mesleğiyle ilgili işlerinin başında çalışmalarını sürdürmektedir.

S A Y G I N D İ N A D A M L A R I

Ağın'da din eğitimi, tutucu olmayan öğretmenler eliyle yönlendirildiği için, öteden beri yörede tutucu ve gerici akımlar ortam bulamadı, ayrıca, tarikatçılık da tutunamadı. Gerçi, 1920'li yılların ortalarına değin, Harput'tan Nakşibendi şeyhlerinden Hacı Hafız Osman Bedrettin Ef. (1858-1924), birkaç kez, çağrıya uyarak, yörelerimizi ziyaret etmiş, halkımızın konukseverliğinden ve kendisinin de bilgili, saygın bir din adamı olmasından ötürü ilgi toplamıştır, ama bununla kalmıştır, tarikatla ilgili hiçbir eylem, hiçbir davranış olmamıştır.

Camilerimizde dinsel bilgiler sunan hocalarımız da, evrensel bir din olan İslam'ın özünü oluşturan "Tanrı sevgisi ile insanı, hayatı sevmeye yönlendiren iyilikleri öğütlemeyi yeğlemişler, dine sonradan girmiş boş inançlara yer vermemişlerdir.

Bu saygın hocalardan çevrede adını çok duyurmuş olan birkaçını buraya alıyoruz. Elbetteki saygın din adamlarımızın sayısı bunun çok üstündedir.

Hüseyin Efendi: "Büyük Hoca" olarak tanınır. 1834'de Ağın-Akpınar'da doğdu, sonra Ağın'ın bugün (Müderriş Hüseyin Hüsnü Efendi Mahallesi) diye adlandırılan semtine taşındı.

Hüseyin Efendi, dinsel bilgiler alanında çok okumuş, kendini yetiştirmiş, yeteneğini çevresine kabul ettirmiş bir din adamıydı. Hoca unvanını alması bundan ileri geliyordu.

Beş çocuk babası olan Hoca, çocuklarını eğitmiş, onlara ilk öğretim düzeyinde dinsel ve genel bilgiler vermiştir. Oğlu Hüseyin Hüsnü Efendi de ilk öğrenimini ondan almıştır. Hoca, 1899'da Ağın'da yaşamını yitirdi.

Mustafa AĞIN: "Kutup Hoca" olarak tanınır. 1875'de Ağın-Alıuşağı mahallesinde doğdu. Medrese'de din eğitimi gördü, kendini yetiştirdi. Bir süre komşu ilçe Keban'da müftülük yaptı. Bu görevi süresinde dinsel sohbetlerinden yararlananlar, onun bu alandaki bilgisini beğeniyle karşıladılar.

Mustafa Ağın beş çocuk babasıydı. 1951 yılında Ağın'da yaşamını yitirdi.

Mehmet BAYTAŞ (1877 - 1967): Koçan İmamı olarak tanınır. Ağın'da doğdu. İlk eğitimini babasından aldı, ardından medrese eğitimi gördü, genç yaşta "hafız" oldu. Bir süre Koçan Camisi'nde imamlık yaptı, "Koçan İmamı" takma adını bu nedenle aldı. Sonra, Posta İdaresi'ne girdi ve "tatar" olarak Konya'dan Erzurum'a, Şam'dan Yemen'e-Aden'e dek Osmanlı kentlerini dolaştı, görev yaptı.

Yemen'de çıkan ayaklanmada tutsak oldu. Ayaklanmayı bastıran Osmanlı birliği tarafından kurtarıldı. Birliğin Kurmay Başkanı İsmet İnönü ile tanıştı ve ona olan saygısını yaşam boyu korudu. Cumhuriyet'ten sonra Diyarbakır, Mardin çevrelerinde Posta Müdürlüğü yaptı. Muşar (Adaf) bucağı müdürlüğünden emekli oldu. Emeklilik yıllarını Ağın'da dostları arasında geçirdi. 1967'de 90 yaşında Ağın'da hayata veda etti.

Mehmet Baytaş, Arapça ve Farsça biliyordu. Müslümanlığı "Dürüstlük ve erdemlilik dini" olarak tanımlardı. Çevresindekilere öğüdü şu idi: "Kendinize ve başkalarına faydalı olmaya çalışın. Hak yemeyin, kendi hakkınıza da sahip çıkın. Kötüye karşı savaşımlar verin, iyileri koruyun. O zaman Allah da sizleri koruyacaktır."

Şükrü GÖKTAŞ: 1879 yılında Ağın-Başpınar'da doğdu. Amasya'da dinsel eğitim gördü. Köyüne döndükten sonra çevre köy ve kasabalarda, bu arada uzun süre Kemaliye'de ve Kozlupınar (Hapanos)da imamlık yaptı. 1948'de Keban Müftülüğü'ne atandı.

İleri görüşlü, aydın bir din adamı olan Göktaş, müftü olarak görev yaptığı sürede dinsel sohbetleriyle çevresinde beğeni topladı.

1955 yılında görevde iken yaşamını yitirdi.

Hasan BERİKMAN: "Hoca Hasan Efendi" olarak bilinir. 1883'de Ağın'da doğdu. Öğrenimini dayısı Müderris Hüseyin Hüsnü Efendiden aldı. İmamlık görevini yaparken bir süre Adana'da çalışmak zorunda kaldı.

Ağın'da aşağı Büyük Cami'de imamlık yaparken, 1953 yılında, Şeref Hocaoglu'nun çabalarıyla, Ağın ve çevresindeki birçok cami yanında Büyük Cami'ye de kadro sağlandı, Hoca Hasan Efendi de imamlık kadrosuna atandı. 1967 yılında hayata gözlerini yumuncaya dek bu görevi sürdürdü.

Hasan Berikman görevine bağlı, imamlık ödevlerini dinimiz kurallarına göre, aksatmadan yerine getirmeye çalışan titiz bir din adamı idi. Dört çocuk yetiştirmiştir.

Celal Efendi (ÖZER): 1884'de Ağın-Beyelması köyünde doğdu. Ağın'da Müderris Hüseyin Hüsnü Efendi de medrese öğrenimi gördü, rüştiyede okudu.

Hozat ve Arapkir ilçelerinde müftülük yaptı. Görevde iken, 1954 yılında Arapkir'de yaşamını yitirdi, naaşı doğduğu köye getirilerek Beyelması mezarlığına konuldu.

Celal Hoca, geniş din bilgisi olan bir kişi idi. Bildiklerini açık ve anlaşılır bir anlatımla dinleyenlere aktarırdı. Görev yaptığı yerlerde dinsel konuşmaları ilgiyle izlenirdi. Çevresinde sevgi ve saygı uyandırmıştı.

İ. Adıgüzel KARNAK: 1885 yılında Ağın-Aliuşağı Mahallesi'nde doğdu. Müderris Hüseyin Hüsnü Efendi de medrese öğrenimi gördü. Uzungil Camisi'nin, adı gibi sesi ve sohbeti de güzel olan hocası, uzun bir süre bu camide imamlık yaptı, dinsel öğütlerde bulundu.

Hoca, namaz ve dinsel sohbetleri dışındaki çalışmalarını bağ ve bahçe işlerinde ya da Hacı İsmailgilin değirmende yaptığı yardımla değerlendirirdi.

Dört erkek, bir kız, beş çocuk babası olan Adıgüzel Karnak, 1959'da Ağın'da yaşama veda etti.

Adıgüzel Hoca'nın bir boy resmi Ağın Dergisi'nde yayınlandı (Bak. sayı: Kasım 1992).

Hüsnü OĞUZ: 1887 yılında Ağın'da doğdu. Aşağı Büyük Cami'de imamlık yapan Hüsnü Oğuz, herkesin sevgi ve saygısını kazanmış saygın bir din adamıydı. Dinsel sohbetlerinde Tanrı Buyruğu'nu, dinleyenlere doğru öğretmeye özenirdi.

Hüsnü Oğuz, 1953 yılında Ağın'da yaşamını yitirdi.

Halil İbrahim ÖĞÜNÇ: 1893'de Ağın'da doğdu. Ağın Medresesi'nde öğrenim gördü. Bahadırlar Köyü'nde, eski Arapkir'de ve Koçan Camisi'nde uzun yıllar imamlık yaptı, yöre halkına dinsel öğütler verdi.

Öğünç, imamlık yaptığı yerlerdeki dinsel sohbetlerinde açık fikirli olmuş, insanlarımızın İslam dinini, boş inançlardan arınmış olarak iyi algılamaları için uğraş vermiştir.

1981'de Ağın'da yaşamını yitirdi.

YÖREDEN YETİŞEN DİĞER ÜNLÜ KİŞİLER

Hacı Mehmet KELEŞTİMUR: Konaklı Hacı Memet olarak bilinir. 1864'de Ağın-Saraycık Köyü mezarısı Konak'ta doğdu. Ailesi, üçyüz yıl önce Siverek'ten gelerek önce Saraycık'a sonra Konak'a yerleşti.

Hacı Mehmet, medrese öğrenimi gördü. Dedesi Hacı Keleş gibi Osmanlı Sarayı'yla ilişki kurmaya çalıştı ve Abdulhamit II. ile görüştü, böylece Saray'la yakınlık sağladı. O dönemin "Tekel İdaresi" olan "Reji"de görev aldı ve Ağın yöresinin "Reji Memuru" oldu. Reji Memurları, kolcu adı verilen "kolluk kuvveti" kullanmaya yetkiliydi. Ayrıca, Hacı Mehmet'in tarımdan elde ettiği ürünlerini, yörenin tahıl gereksiniminde değerlendirmesi, öşür (aşar) adı verilen verginin yörede toplayıcısı olması, ona geniş bir alanda nüfuzlu (sözünü geçiren) kişi kimliğini kazandırdı.

Bunlardan ayrı olarak, "İmam Efendi" diye ünlü Harput'lu Nakşibendi Şeyhi Hacı Hafız Osman Bedrettin Efendi'yi, belirli zamanlarda davet ederek Konak'ta ağırlaması ve onun Ağın, Kemaliye, Arapkir, Divriği dolaylarındaki gezilerine öncülük etmesi Hacı Mehmet'in ününü artırdı.

Hacı Mehmet, Ağın ve çevresinde bazı sosyal dayanışma ve yardımlaşmalara katıldı, bu arada, cami yapım ve onarımına destek sağladı (Bak, s: 59) .

Cumhuriyet'le birlikte Reji ve Öşür kaldırıldı. Hacı Hafız Osman Bedrettin Efendi (*İmam Efendi*) de 1924'de öldü. Hacı Mehmet'in ünü eski yaygınlığını yitirdi. 1933'de Konak'ta yaşama veda etti. Beş çocuk babası olan Hacı Mehmet çocuklarını iyi yetiştirdi.

Mustafa ÖZER: Girani'li "Doktor" olarak bilinir. 1881'de Ağın-Öğrendik Köyü'nde doğdu. Askerliğini "Sıhhiye eri" olarak yaptı ve sağlık hizmetlerinde pratik beceri kazandı. Terhis olup köyüne döndükten sonra, büyük önem taşımayan sağlık sorunlarında, önce kendi köyü Öğrendik'ten başlayarak halka yardımcı oldu. Böylece, ünü kısa zamanda çevrede yayıldı ve "Girani'li Doktor" olarak anılmaya başladı.

1918 yılından başlayarak Ağın'da da hizmet vermeye başlayan Özer, bir süre sonra sürekli Ağın'da oturarak hizmetini sürdürdü (Bak, s: 61). 1964 yılında yaşamını yitirdi.

Ömer Lütfi AKTAŞ: 1882'de Ağın'da doğdu. İlk öğrenimini Ağın'da yaptı. Ağın'ın popüler kişilerinden olan Ömer Lütfi, dost, arkadaş canlısıydı. İbik Dayı'nın fıkralarında sıkça adı geçen uzun boylu, iri cüsseli, şişman ve karayağız bir yapıya sahipti. Bir süre muhtarlık yaptı.

Ömer Lütfi, dava vekili olarak da ün yapmıştı. Yörede mahkemeye ilgili işi olanlar gelir onu bulurlardı. O kazanamayacağı ya da kazanılması olanaksız bir davayı almak istemezdi. Ayrıca, dava sahibini de, masrafa girmemesi, yorulmaması için ikna etmeye çalışırdı. Üstlenildiği davalar için önceleri, bucak olarak Ağın'ın bağlı olduğu Kemaliye'ye, sonra Arapkir'e, daha sonra da Keban'a gider gelirdi.

Üç kız, bir erkek, dört çocuk babası olan Ömer Lütfi Aktaş, 1959'da Ağın'da yaşamını yitirdi.

Hüseyin ATALAY: "Çırpıcı" olarak bilinir. 1895'de Ağın-Beyelması köyünde doğdu. Babası, kendisi çok küçükken köyden ayrıldığı için ailenin yükü Atalay'ın omuzuna bindi. Genç yaşta İstanbul'lara gitti. Yeterli kazanç sağlayınca köyüne dönerek işlerinin başına geçti.

Pratik becerileri vardı. Nalbantlık, Baytarlık, Semercilik, Kalaycılık, Kırık-Çıkıkçılık ve Cambazlık onun uğraşları arasındaydı. Bütün yörede tanınan, sevilen ve aranan bir kişiydi. Ayrıca, düğünlerin halay başı idi. Konuk ağırlamayı ve yardımlaşmayı severdi.

İlk eşini yitirince ikinci kez evlendi. İlk eşinden üç, ikinci eşinden iki, beş çocuk babası olan Atalay, çocuklarını iyi yetiştirdi. 1973'de Ankara'da yaşamını yitirdi, naaşı Beyelması'na götürülerek köyün mezarlığına konuldu.

Hüseyin ÖZKUL: 1901 yılında Ağın'da doğdu. İlk ve orta öğrenimini (Medrese ve Rüstiye) bitirdikten sonra Elazığ'da yeni açılan İpekböcekçiliği Okulu'nda, ağabeyi Halim Özkul ile birlikte kurs görerek sertifika aldı (Bak, s: 84).

Ağın'a dönüşünde ipekböceği yetiştiriciliğini yörede organize etti. Büyük emek ve uğraş isteyen bu işi kısa sürede bütün yörede yaygınlaştırdı. Bu aşamada yıllarca, Ağın'da her mahallede, her köyde böcek yetiştiricisi birçok aileye, önemli ölçüde ekonomik destek sağlandığı gibi, yörede geniş ve gür yapraklı dut bahçelerinin de sayıları çoğaldı, çevre yeşillendi. Özkul'un bu alandaki çabaları başarıya ulaştı. Ama, sonraları üretimi artan yapay ipek ve naylon, ipekböcekçiliği için yıkım getirdi.

Hüseyin Özkul, 1981 yılında Ankara'da yaşamını yitirdi. Naaşı Ağın'a götürülerek Aile Mezarlığı'na konuldu.

Mehmet KAPISIZ: "Kadıyoran" olarak bilinir. 1904'de Ağın'da doğdu. Çocuk yaşta medresede çalışırken, duvarda gördüğü bozuk saati onararak saatçiliğe başladı. Sonra kuyumculuk, tüfekçilik, yeni icatlar... derken hemen her türlü zanaata el attı, yeni buluşlar ortaya koydu. Pratik zekâsını beceriyle işletti. Ünü, kısa sürede Ağın'dan taşdı, taa Ankara'lara dek ulaştı.

1940'lı yıllarda imal ettiği, hem dolmakalem, hem tabanca olarak kullanılan yeni icadı, Elazığ'dan Ankara'ya yankılandı. "Gizli silah yapıyor." şikâyeti üzerine "dolmakalem taban-

ca"ısıyla birlikte önce Elazığ'a, oradan da Ankara'ya götürüldü. Ankara'da, uzmanlardan oluşan ve içlerinde bir Paşa'nın da bulunduğu bir kurulda sorgulandı. Mehmet Kapisız, bu olayı - oğlu Sadi Kapisız'ın kalemiyle - şöyle anlatıyor:

"Dabancayı evürüp çevürüp, üsdündeki savada, gapağındaki pusulaya, pisdonuna, dolmagalemine, namlunun yanından çıkan güççük bıçağa, tek fişek alan mekanizmaya bahıp bahıp (cuk! cuk! cuk!) diye sesler çıkarırlardı. Birisi:

– Bunun menzili kaç metredür? deyince, kimisi 50 metreden, kimisi 100 metreden dem vurmaya başladı. Bahdım, annaşamayajağuh:

– Ne ellisi, yüzi? dedim, aha buradan Ağın'a gider.

– Nasıl gider yahu? deyince de:

"Dabancayı cebime goyup gapıyı açın ki göresiz dedim. Gülmekten yerlere yatdiler."

Kapisız'a Ankara'da atelye açmak, orada çalışmasını sağlamak isterler, o yanaşmaz, çok sevdiği Ağın'a döner. Kapisız cömert, hoşsohbet, şakacı, içi sevgi dolu bir kişiydi. 1982'de Ağın'da yaşamını yitirdi.

Hacı Mehmet DOĞAN: "Şoför" olarak bilinir. 1904'de Ağın-Kaşpınar'da doğdu. Kaşpınar'ın ve yörenin saygın kişilerinden olan Mehmet Doğan, köydeki verimli topraklarını Baraj Gölü içine alıncaya değin, tarımla uğraştı, sebze-meyve yetiştirdi. Kaşpınar ve dolayları su altında kalınca Elazığ'a yerleşti, orada yaşamını sürdürdü ve 1977'de hayata veda etti.

Konuk ağırlamaktan, çevresine ve yoksullara yardıma koşmaktan büyük zevk alan Mehmet Doğan, komşuluk ilişkilerinde de dayanışmadan, işbirliği yaparak sorunları çözümlemekten yana tutum sergilerdi. Üç kız, bir erkek, dört çocuk babası olan Doğan, çocuklarını iyi yetiştirdi.

Mehmet Doğan'ın ağabeyi, "Haso" takma adıyla tanınan Hasan DOĞAN'da, tuttuğu iş nedeniyle oturduğu Elazığ'da işlettiği "Han"da, yörelerimizden giden ve tümü o hana inen müşteriler başta olmak üzere, hemen herkese yakınlık gösterir, sorunu olanların yardımına koşardı. "Haso'nun Hani" uzun yıllar gurbete giden, gurbetten gelen ve çeşitli nedenlerle Elazığ'a uğrayan yöre insanlarının buluşma, özlem giderme yeri oldu.

Fikri TURAN: Ağın-Uzungil Mahallesi'nden Reşit Kavas'ın torunu ve emekli Vet.Alb. İlhami Turan'ın babası olan Fikri Turan, 1905'de Ağın'da doğdu. İlk öğrenimini Ağın'da bitirdi. Askerliğini İstanbul'da yaptı. 1933'de Ankara Belediyesi'nde işe girdi. İki yıl sonra da Çankaya Köşkü'ne, Atatürk'ün "koruma görevlisi" olarak atandı. Böylece, Çankaya Köşkü'nde ilk görev alan Ağın'lı oldu (Bak, s: 64).

Üç yıl Atatürk'e, altı yıl da İsmet İnönü'ye, koruma görevlisi olarak hizmet verdi. Sonra, Polis Enstitüsü'nde eğitimini geliştirerek Komiser Yardımcılığı'na yükseldi.

Ağın'a yakın il olması nedeniyle 1944'de Elazığ'a atandı. 1947'de Aydın'a, sonra tekrar Ankara'ya nakletti. 1953'de bir mide kanaması sonucu yaşamını yitirdi.

İyi bir aile reisi, çocuklarına düşkün bir baba ve görev bilinci içinde hareket eden bir güvenlik görevlisi olan Fikri Turan, çalışma hayatında ve özel yaşamında çevresine sürekli olarak iyi tutum sergiledi.

Osman Zeki ÖZER: "Zabulbarlı Ağa" ya da "Ağa Dayı" olarak bilinir. Yargıtay Üyesi M. Salim Özer'in babası olan Osman Zeki Özer, 1911'de Ağın-Bahadırlar Köyü'nde doğdu. Askerlik sonrası Eğitimci Kursu'na katılarak "Eğitmen" oldu ve 1939-1945 yılları arasında kendi köyü Bahadırlar'da çocukları okuttu.

1945'den sonra kendi işine dönen Özer, ileri görüşlü, konuksever, saygın bir kişiliğe sahipti. 1991 yılında Bahadırlar'da yaşamını yitirdi.

ÜNLÜLERDEN FIKRALAR

Fıkralarıyla üne kavuşan İbik Dayı, Osman Ağa... gibi "Fıkra tipi" değerlerimizin yanında, kendi sanat ve meslek alanlarında ünlü saygın insanlarımızın da, dost-ahbap-arkadaş topluluklarında zevkle anlatılan ve dilden dile dolaşan -az sayıda da olsa- ince mizah örneği fıkraları olduğunu hepimiz biliriz. Yeri geldiğinde bunlardan örnekler sunarak ortamı renklendirmeye çalışırız. İşte şimdi biz de burada, o ünlü kişilerden, yerimizin elverdiği oranda, birkaç fıkra sunacağız:

Yüzümüz, Gözümüz Kanlandı

Abdurrahman Şeref HOCAOĞLU, yıllık iznini o yaz Ağın'da geçiriyordu. Bir gün, Sakyol (Pulur)da yerleşik ağabeyi Mustafa Aksoy'a konuk oldu.

O gece sivrisinekler Hocaoglu'nu yediler. Elini, yüzünü, vücudunu kızarttılar. Sabahleyin, komşu Havva Hanım "Hoşgeldin" demek için uğradı. Konuşurken, köyünün sağlıklı havasını da övmekten geri durmadı:

– Şeref Bey, dedi, Ağın'a her gelişinde Sakyol'a da uğra, biraz kal. Baksana, buranın havası sana yaramış. Bir günde yüzüne kan gelmiş.

Hocaoglu, henüz uykusuzluğu üstünden atamamış durumda: – Haklısın, Havva Hanım, dedi, rahatça uykumuzu aldık. Yüzümüz, gözümüz, vücudumuz da kanlandı.

Onyedİ Kez Hacı

Mehmet Nuri GENÇOSMAN, çalışma arkadaşlarından birinin cenazesinde bulunmak için Hacıbayram'a gidiyor. Orada bir tanıdıkla karşılaşılıyor. Tanıdık kişinin de, apartman komşusu ölmüş, o nedenle camiye, onu son yolculuğunda uğurlamaya gelmiş.

Ayaküstü konuşuyorlar: Tanıdık kişi, Gençosman'a ölen komşusunun dört dörtlük bir müslüman olduğundan, harama el sürmediğinden, helâl kazançtan yana olduğundan, bu yüzden de, kısa sürede, Allah'ın onu büyük servetle ödüllendirdiğinden söz ediyor ve sonunda: "Rahmetli tam 17 kez hacca gitti." diyor.

Bunca övgünün ardından 17 kez haccı dinleyen Gençosman patlar: – Yahu! Sizin rahmetli de amma büyük kaçakçymış ha!

Daha Dün Yaşıyordu

Kemal Zeki GENÇOSMAN, bir süre Ankara Gazetesi Yazı İşleri Müdürlüğü görevinde bulundu. O yıllarda bir gün, ajansta görevli gazeteci Şinasi N. BERKER, Kemal Zeki'ye bir haber geçmek için telefon açıyor:

– Gandhi öldürüldü, diye haberi veriyor.

Kemal Zeki şaşkın, ani sarsıntı geçiren kişilerin teklemesi gibi:

– Olamaz! diyor ve ekliyor: Daha dün yaşıyordu. (Matbuat Hazretleri)

Bir Espri Maçı: Baytaş M. Ali'ye Karşı

Kemal BAYTAŞ, 1976 yılında, Turizm ve Tanıtma Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı iken, ABD'nin Los Angeles kentine görevli gönderiliyor. Orada, bir basın toplantısı sırasında, ünlü boksör Muhammet Ali ile tanışıyor ve onu Türkiye'ye davet ediyor.

Olayın bundan sonraki bölümünü Baytaş'ın kaleminden izleyelim: "Bir ara, M. Ali elini omuzuma atarak:

– Yanımda oturan, Türkiye'nin Turizm ve Tanıtma Bakanlığı, Bakan Yardımcısı'dır. Beni Türkiye'ye davet ediyor. Türkiye'nin müslüman ve çok güzel bir ülke olduğunu duyuyorum. Yakında Türk kardeşlerimi görmeye gideceğim, dedi.

Bunun üzerine ben de, TV ve basın mensuplarına kısa bir konuşma yaparak Muhammet Ali'yi Türkiye'de görmekten büyük bir memnuniyet duyacağımı söyledim.

Toplantıdan çıkarken M. Ali, bana gülümseyerek şöyle dedi: – Sayın Ekselans, Türkiye'ye geldiğimde, ev sahibi olarak senden bir ricam var.

– Nedir?

– Türkiye'de beni güzel kızlarla tanıştırmı mısın?

– Memnuniyetle, ama ben şimdi Amerika'dayım ve bekârim, sen önce ev sahipliğini göster, sonrasını düşünürüz, dedim.

Ali, bu cevap üzerine: – Türkler zeki ve hazırcevapmış, diyerek kahkahayı bastı.

(Bir Bürokrat ve Devlet Baba)

Tanrı'nın Vurduğu Kul

Dr. Tevfik ÖZBEY, bir yıl önce eşini yitirmişti. Ertesi yıl tatil yapmak ve sakin bir ortamda avunmak, dinlenmek, eski dostlar arasına karışarak ferahlamak için Ağın'a geldi. Ama burada da önce yaz nezlesine yakalandı. Nezle henüz geçmemişti ki, bu kez de mide kanaması geçirdi.

O yaz, İbrahim Karaman, doktora yolda rastladı ve "Geçmiş olsun" dedi.

Özbey, teşekkürle beraber ellerini havaya kaldırarak şöyle yakarıştı bulundu:

– Allahu Taalâ'da bu sıralar hep bize vuruyor, sonu hayırlı olur inşallah.

Keyflisiz!

Sadettin SOYLU, Malatya'da öğretmen iken, çerçi Alajik Kürt'ten taksitle alış-veriş yapıyor, taksitleri de her ay aksatmadan ödüyor.

Bir ay, ödentisi yeterli çıkmıyor, ama Kürt'e karşı da: "Bu ay ödeyemiyoruz." demek istemiyorlar. Kürt'ün geleceği gün onu pencereden izliyorlar. Eve yaklaşırken, Sadettin Ağabey'le Fahire Abla, sokak kapısına çıkıp önünde dikiliyorlar. Kürt yanlarına yaklaşıncı, ikisi birden bir türkü tutturuyor:

"Kaleden kaleye şahin uçurdum,

Ah ile, vah ile ömrüm geçirdim."

Alajik Kürt, bu neşeli çifti bir süre ağzı açık, hayran hayran dinliyor, sonra da:

– Keyflisiz! diyor.

Başka bir söz söylemeden çekip gidiyor.

İçmezsem Sizlerle Nasıl Uğraşırım?

Sadi KAPISIZ, Belediye Başkanlığı seçiminde Ağın'ın mahallelerini geziyor ve seçmenlerle sohbet ediyor, onların dilek ve isteklerini alıyor.

Bir gün de babası ve yanında yer alanlarla birlikte Şenpınar'a gidiyor. Orada toplanan seçmenlere, kapalı ekonomiden kurtulmamız ve üretilen ürünlere gerçek değer kazandırmak için yatırıma gitme gereğini anlatıyor.

Topluluk içinde sakallı bir grup, ekonomik sorunlar yerine kendi kafalarındaki "sorulara" yanıt arıyorlar.

Bir sakallı şu soruyu yöneltiyor:

– Çok güzel konuşuyorsun, ama seni seçersek namaz da kılacak mısın?

Sadi, konuşmalarının algılanmadığına üzülüyor:

– Cami'ye imam mı, yoksa Belediye'ye Başkan mı seçiyorsunuz? diyor. Seçmenleri de kırmamak için, gönüllerini hoş kılacak birşeyler söyleyip, önem verdiği ekonomik sorunlara dönüyor.

Aynı kış ıyine atılıyor:

– Peki, seni seçelim, ama içkiyi bırakacak mısın?

– Seçilsem belki de her gün içeceğim, içmezsem sizlerle nasıl uğraşırım, nasıl başa çıkarım?

Sadi, bu seçimde en çok oyu Şenpınar'dan aldı.

Sör Tobi

Dr. Vâkîf ÖZKUL, İbik Dayı'ya yakınlığından mı, nedir? yeri geldiğinde nükteli konuşmayı, deyim de olduğu gibi, "taşı gediğine koymayı" ustalıklı beceren ender kişilerden biri. İşte onun böyle bir nüktesi:

Nihat Asyalı, evine alıp beslediği köpek yavrusuna "Tobi" adını verdi. Köpek eve alışsın diye de bir süre dost, ahabap ziyaretlerini askıya aldı.

Asyalı Ailesi'ni yanlarında göremeyen yakın arkadaşları ona sitem etmeye, sataşmaya başladılar. Dr. Vâkîf Özkul da şöyle dedi:

– Şekerim, herkes evini beklesin diye it alır, Asyalı'lar ise, bir it aldılar, şimdi ailece eve kapanıp onu bekliyorlar.

VII. BÖLÜM

AĞIN'IN MAHALLE VE KÖYLERİ

Yaşam Savaşı Veren İlçe: Kitabımızın (BUGÜNKÜ AĞIN) başlıklı III. Bölüm'ünde Ağın köylerinin konumuna kısaca değinmiş, (*Köylerimizin her birinin ayrı ayrı konumu, tarihçesi, ekonomik durumu, toplumsal hayatı, eğitim-öğretim ve kültür durumu ile her köyden yetişen ünlü kişilerin, değerli arkadaşlarımızın imzaları altında ve ayrı bir bölümde sunulacağını*) belirtmiştik (Bak, s: 75 dipnot). İşte burada, verdiğimiz sözü yerine getirerek, değerli arkadaşlarımızın kendi köyleriyle ilgili araştırma ve inceleme ürünü yazılarını sunuyoruz.

Sayın arkadaşlarımız, büyük bir anlayış ve sorumluluk duygusu içinde, üstün emek vererek köylerini, köylerinin dününü ve bugününü sizlere tanıtmaya çalıştılar. Bu çalışmalar esnasında, okuyucunun iyi bilgilendirilmesi için, yararlı görülen konular olarak, 75. sayfadaki "Dipnot'ta belirlenen ve yukarıya alınan hususlarda uyum içinde hareket ettiler.

Bu bölüme başlarken, sizlere bir de "Göç Tablosu" sunuyoruz. Yörelerimizin en büyük sorunu ve bir Anadolu gerçeği olan, köylere yıkım getiren GÖÇ KASIRGASI, Devlet İstatistik Enstitüsü'nce "Nüfus Sayımı" yapılan yıllar esas alınarak, bir tabloda beşer yıllık rakamlar halinde belirtilmiştir. Resmi istatistik verileri, 1990 yılına kadar olan süreyi kapsadığı için, 1997 yılına değin, aradan geçen 7 yıllık süre içindeki göçün kesin rakamları elde bulunmamaktadır. Ancak, bazı arkadaşlarımızın kendi köylerinde saptadıkları ve yazılarında sözünü ettikleri, 1996-1997 kış sezonunda köyde bacası tüten ev sayısı ile toplam nüfus miktarı, acı gerçeği olanca çıplaklığı ile göz önüne sermekte ve ilçemiz, tam anlamıyla bir yaşam savaşı vermektedir.

Yediden yetmiş bütün yöre halkının içini burkan ve kara kara düşündüren bu göçün, günümüz koşulları içinde, bugün ya da yakın bir gelecekte önünü almak olası görülmemektedir. Ama, bu alanda atılacak her adım, yapılacak her girişim, beğeniyle değerlendirmeden öte özendirilmeli, desteklenmelidir. Bu arada,yeni kurularak çalışmalara başlayan "Ağın Köprü

Yaptırma Derneği"de olumlu, desteklenecek bir girişimdir. Bu kitapta "Köprü" konusuna çok değinildi (Bak, s: 54, 55, 143, 175, 176). Çünkü köprü, Ağın'ın "**Yaşam Savaşı**"dır. Baraj, Ağın'ı ikiye böldü: Bir parçamız suyun öte yüzündedir. Ona ulaşamazsak yitiririz, bizim de ilçe olarak yaşamımız sona erer.

Ayrıca, küçük ve büyük ölçekli özel yatırım yapan iş adamlarımızın - ki aralarında trilyonluk holding sahibi olanlar da var - hazırlattıracakları "Fizibilite Raporları" verilerine göre, yörede insan gücü birikimi oluşturacak yatırımlara yönelmeleri, Ağın ve çevresi için değeri ölçülemeyecek en büyük hizmet olacaktır.

AĞIN VE KÖYLERİNDE (1950-1990) NÜFUS HAREKETİ (İNSAN GÖÇÜNÜN BELGESİ)

İlçe ve Köyler	1950	1955	1960	1965	1970	1975	1980	1985	1990
Ağın (Merkez)	1038	1681	1926	1926	2002	2500	2651	2900	2794
Altınayva (Ağdunut)	287	317	375	368	309	260	226	175	152
Aşağı Yabancı	248	271	282	282	233	107	60	56	43
Bademli	216	225	216	192	152	136	130	97	65
Bahadırlar (Zalbar)	248	272	272	238	184	68	48	40	27
Balkayası (Şihlar)	164	193	210	206	185	129	119	107	62
Beyelması (Hozakpur)	584	467	398	354	241	209	236	180	150
Demirçarık (Gemuhu)	184	208	221	221	157	128	80	91	56
Dibekli (Dingidar)	358	414	395	360	267	116	108	80	38
Dürümlü (Mineyik)	307	356	387	364	381	248	213	209	140
Kaşıpınar (Pağnik)	247	221	207	190	152	54	51	47	40
Modanlı	276	289	316	278	273	246	181	135	105
Öğrendik (Girani)	269	293	274	287	220	174	137	113	104
Pulköy	—	378	365	358	120	104	182	127	102
Samançay (Küzne)	337	348	363	374	203	150	135	128	83
Saraycık	465	555	612	625	581	540	554	545	449
Yedibağ (Paşikli)	204	258	250	251	260	158	126	146	146
Yenipayam (Hastek)	233	244	237	234	161	109	118	90	69
Köyler Toplamı	6156*	5969*	5479*	5626*	4642*	3245*	2704	2366	1831
Genel Toplam	7194	7650	7405	7552	6644	5745	5355	5266	4625

* **Önemli Not:** 1950 yılından 1975 yılına kadar yıldız işareti (*) bulunan "Köyler Toplamı"ndaki rakamlar, tabloda bulunan köyler toplamının üstündedir. Bunun nedeni: 1950'de Ağın bucaktı; Akpınar, Balcılar, Başpınar, Şenpınar mahalleleri de köydü. Ayrıca, Ağın'ın Kopuzlu, Bükler, Ayvacık gibi köyleri de vardı. Bademli ile Pul da bir süre Ağın'dan ayrı idi. 1955'den 1980'e değin de yine Ağın'ın köylerinde değişiklik oldu. Köy sayısı 19'dan 17'ye indi. Resmi istatistik (DİE) verilerinde, diğer köylerin de katılımıyla, yukarıdaki rakamlar geçtiği, o yıllarda ilçe köylerinin reel toplamı da bu rakamlar olduğu için, değiştirilmeden buraya alındı.